

Formatul de raportare privind implementarea Convenției Aarhus în concordanță cu Decizia IV/4 (ECE/MP.PP/2011/2/Add.1)

**Acest raport este trimis pentru ROMÂNIA în concordanță cu
deciziile I/8, II/10 și IV/4.**

Numele persoanei responsabile cu transmiterea raportului național:	Dorina Mocanu Director Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării
Semnătura:	
Data:	29.01.2021

Raportul de implementare

Vă rugăm să oferiți detalii privind originea acestui raport

Parte: Romania

Punct Focal Național:

Numele complet al instituției:

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,
ROMÂNIA

Nume și funcția: Dorina Mocanu, Director al
Direcției Evaluare Impact și Controlul
Poluării

Adresa:

Bld. Libertății, nr. 12, Sector 5, București,
România

Telefon: 0040 21 408 9595

Fax: 0040 21 3160421

E-mail: dorina.mocanu(at)mmediu.ro

Persoana de Contact pentru raportul național (în caz că diferă):

Numele complet al instituției:

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor,
ROMÂNIA

Nume și funcția: Sorina Bara, Consilier la
Serviciul Evaluare Impact

Adresa:

Bld. Libertății, nr. 12, Sector 5, București,
România

Telefon: 0040 21 408 9537

Fax: 0040 21 3160421

E-mail: sorina.bara(at)mmediu.ro

I. Procesul prin care s-a pregătit raportul

Furnizați scurte informații despre procesul elaborării acestui raport, inclusiv informații despre tipurile de autorități publice care au fost consultate sau care au contribuit la pregătirea raportului, despre cum a fost consultat publicul și cum a fost luat în considerare rezultatul dezbaterilor publice și despre materialul care a fost folosit ca baza pentru pregătirea raportului.

Raportul de implementare a fost completat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. Procesul de elaborare și consultare pentru raportul național privind implementarea este descris mai jos:

August – Octombrie 2020 – elaborarea primului draft ready pe baza informațiilor transmise de alte autorități guvernamentale și entități publice/private.

Noiembrie 2020 – Ianuarie 2021 – consultări pe baza primului draft cu ONG-urile și autoritățile publice.

Ianuarie 2021 – pregătirea raportului final pe baza consultărilor menționate mai sus.

1 Februarie 2021 – transmiterea raportului național privind implementarea 2017-2020.

II. Circumstanțe particulare care sunt relevante pentru înțelegerea raportului

Prezentați orice circumstanțe particulare care sunt relevante pentru înțelegerea raportului, de ex. dacă există o structură federală și/sau descentralizată de luare a deciziilor, dacă prevederile Convenției au efect direct de la data intrării ei în vigoare, sau dacă constrângerile financiare sunt obstacole relevante pentru implementare (opțional).

România este un stat unitar. Adiministrația publică din cadrul unitatilor administrative teritoriale este bazata pe o autonomie locala descentralizată. România a semnat Convenția Aarhus la 25 iunie 1998 și a ratificat-o prin Legea nr. 86/2000, intrata în vigoare pe 11 iulie 2000.

Conform art. 11, alin(2) din Constituția României, tratatele ratificate fac parte din dreptul național. În consecință, prevederile Convenției au un efect direct asupra intrării în vigoare. Trebuie subliniat faptul că transpunerea legislației UE în acest domeniu (Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr.2003/4/CE din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informația privind mediul, abrogând Directiva Consiliului 90/313/CEE și Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr 2003/35/CE de instituire a participarii publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediu și de modificare a Directivelor 85/337/CEE și 96/61/CE ale Consiliului în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție) faciliteaza, printre altele, implementarea acestei Conventii. Conform art. 20 din Constituția României, modificată, prevederile constituționale cu privire la drepturile și libertățile cetățenilor români sunt aplicate în conformitate cu Declarația Universală a Drepturilor Omului și cu toate celelalte tratate la care România este parte. Tratatel ratificate privind drepturile fundamentale ale omului prevalează atunci când există o discordanță între acestea și legislația națională, exceptând cazul când Constituția și legile României conțin prevederi mai favorabile.

Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea 265/2006, modificată – legea cadru pentru protecția mediului – prevede principii ca: accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în problemele de mediu.

Având la baza prevederile aceleași legi, autoritățile publice centrale și locale asigură informarea și participarea publicului în procesul de luare a deciziilor, în conformitate cu Convenția Aarhus.

Accesul la justiție este, de asemenea, asigurat prin Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările ulterioare.

Hotărârea Guvernului (HG) nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul are un rol important în stabilirea cadrului instituțional pentru aplicarea Convenției în legislația națională. Fiecare autoritate publică locală și centrală a înființat un birou care se ocupă cu furnizarea și diseminarea informației de mediu.

Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului conține prevederi privind participarea publicului în procedura EIA pentru proiectele publice și private care pot avea efecte semnificative asupra mediului, prevederi privind accesul la justiție în concordanță cu Directiva 2011/92/UE, cu modificări. În acest fel, pilonul 3 al Convenției Aarhus este implementat în legislația din România în ceea ce privește procesul de luare a deciziei în procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

III. Legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile generale din articolul 3, alineatele 2, 3, 4, 7 și 8, ale Convenției

Enumerati legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile generale din articolul 3, alineatele 2, 3, 4, 7 și 8, ale Convenției.

Explicați cum au fost implementate aceste paragrafe. În special, descrieți:

(a) *În ceea ce privește alineatul 2, măsurile luate pentru a asigura ca funcționarii și autoritățile sprijină și îndrumă publicul;*

Principiile de baza, prevăzute de Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr.195/2005, aprobată prin Legea 265/2006 sunt implementate prin legislația subsecventă.

Legislația subsecventă (ex. evaluarea strategică de mediu (SEA), evaluarea impactului asupra mediului (EIA), autorizarea, etc.) prevede metodologii cu privire la asigurarea accesului la informația de mediu, participarea publicului în procesul de luare a deciziilor și accesul la justiție în problemele de mediu.

HG nr.878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul și Ordinul Ministrului (OM) nr.1182/2002 pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului, furnizează cadrul pentru realizarea responsabilităților menționate mai sus. Autoritățile publice trebuie să sprijine publicul ce dorește acces la informația de mediu, prin realizarea unor liste și registre cu informația de mediu.

Toate autoritățile publice de mediu (MMAP, ANPM, AJPM) au pagini de web unde informația de mediu este disponibilă publicului și este actualizată periodic. Pe paginile web menționate sunt disponibile, printre altele, atât textele actelor internaționale la care România este Parte, cât și legislația națională relevantă și date de contact pentru ca publicul să trimită cereri și întrebări.

Participarea publicului la elaborarea reglementărilor se realizează în conformitate cu Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Sunt publicate pe paginile web – proiectele de acte normative, acte de reglementare, decizii, hotărâri dând publicului posibilitatea de a participa activ la elaborarea acestora. În țară, agențiile pentru protecția mediului organizează lunar sau ori de câte ori este nevoie, conferințe de presă cu acces larg mass-media, pentru informarea cu ultimele noutăți în domeniu.

În 2019, pentru a spori nivel de conștientizare privind accesul publicului la informația de mediu, MMAP a elaborat Ghidul autorităților publice privind accesul la informația de mediu. Ghidul a fost pus la dispoziția autorităților publice și a fost publicat pe site-ul MMAP (<http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Ghid%20pentru%20autoritati%20publice-acces%20la%20informatia%20de%20mediu.pdf>). În 2020, ghidul a fost publicat pe site-urile web și de către alte instituții (ministerele din Guvernul României, prefecturile mai multor județe, autoritățile naționale responsabile pentru managementul apelor, pentru ariile naturale protejate, Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, agenția națională și agențiile județene pentru protecția mediului, garda de mediu, autoritățile pentru sănătatea umană, o serie de institute

naționale de cercetare și dezvoltare). De asemenea, au fost distribuite exemplare tipărite ale ghidului publicului și ministerelor și APMurilor.

MMAP a organizat instruirii în anii 2014-2016 și 2019 care au inclus și problematica Aarhus. De exemplu definiția informației de mediu a fost prezentată în detaliu pentru ca instituțiile publice să înțeleagă că dețin informație de mediu. Alte aspect discutate au fost: definiția publicului și a publicului interesat, accesul la informație, motivarea respingerii cererii de informații de mediu, participarea publicului, înțelesul expresiei „adequate, timely and effective manner”, accesul la justiție etc. De asemenea, din curriculumul instruirilor au făcut parte concluziile comunicărilor Comitetului de Conformare referitoare la informarea publicului interesat (ACCC/C/2009/41, ECE/MP.PP/2011/11, ACCC/C/2012/68, ECE/MP.PP/C.1/2014/5, ACCC/C/2007/22, ECE/MP.PP/C.1/2009/4/Add.1, ACCC/C/2009/43, ECE/MP.PP/2011/11/Add.1, ACCC/2006/16, ECE/MP.PP/2008/5/Add.6, ACCC/C/2011/61, ECE/MP.PP/C.1/2013/13, ACCC/C/2008/24, ECE/MP.PP/C.1/2009/8, ACCC/C/2010/50, ECE/MP.PP/C.1/2012/11, ACCC/C/2008/24, ECE/MP.PP/C.1/2009/8/Add.1, ACCC/C/2010/50; ECE/MP.PP/C.1/2012/11) și cazurile Curții Europene de Justiție relevante pentru aplicarea Convenției Aarhus în România (C-416/10, C-216/05).

În 2018, MMAP a organizat o masă rotundă cu alte autorități publice centrale pentru a disemina concluziile Deciziei VI/8h a Conferinței Părților privind conformarea României cu obligațiile sale potrivit Convenției.

(b) Referitor la **paragraful 3**, măsurile luate pentru promovarea educației și a conștientizării privind mediul;

OUG nr. 195/2005, aprobată prin Legea nr. 265/2006 cu modificările și completările ulterioare conține diferite prevederi în acest sens:

- *Articolul 4, litera p) contine prevederi pentru educatia și constientizarea publicului in domeniul protectiei mediului și participarea publicului la luarea deciziei in ceea ce priveste problemele de mediu*
- *Articolul 74, alin. 2, litera m) acordă dreptul unui reprezentant ales de organizațiile neguvernamentale cu sediul în regiunea respective să fie membru în Comitetul regional pentru protecția mediului,*
- *Articolul 75, lit n) stabilește ca autoritățile publice centrale asigură implementarea și elaborarea programelor și elaborarea publicațiilor educationale privind protecția mediului.*
- *Articolul 85 prevede pentru autoritatea publică centrala pentru educare și cercetare următoarele:*
 - *Adaptarea planurilor și programelor educaționale la toate nivelele, pentru asimilarea noțiunilor și principiilor privind protecția mediului (lit a)*
 - *Promovarea studiilor și programelor de cercetare corespunzătoare priorităților stabilite de către autoritatea centrală pentru protecția mediului (lit b)*
 - *Elaborarea programelor educaționale care au ca scop formarea unui comportament responsabil din punct de vedere al protecției mediului (lit c)*

Procesul de informare și educare a publicului constă în:

- publicarea de ghiduri;*
- educația ecologică la toate nivelele;*
- colaborarea în dezvoltarea proiectelor privind mediul între Agențiile Județene pentru Protecția Mediului, ONG-uri și administrația publică locală;*
- înființarea în fiecare AJPM, a unui birou de informații;*
- publicarea rapoartelor periodice cu privire la stadiul în care se află mediul (APM)*
- plan de învățământ cu privire la mediu/ecologie pentru școala generală și liceu, ulterior dezvoltat în anumite universități ce au ca domeniu protecția mediului;*
- programe speciale pentru educația ecologică în anumite școli, așa-zise “eco-școli”.*

Bazându-se pe Legea nr. 52/2003 republicată, privind transparența decizională în administrația publică, publicul are dreptul să-și exprime opiniile și comentariile asupra proiectelor de acte normative și în consecință, este mai bine informat, mai conștient despre legislație și

reglementări.

În 2019, MMAP a realizat un pliant privind accesul publicului la informația de mediu, care a fost publicat pe site-ul MMAP.

(<http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Pliant%20pentru%20public%20acces%20la%20informatia%20de%20mediu.pdf>).

(c) Referitor la **paragraful 4**, măsurile luate pentru a se asigura recunoașterea și susținerea adecvată a asociațiilor, organizațiilor sau grupurilor care promovează protecția mediului;

Constituția României garantează următoarele:

- libertatea de exprimare prin articolul 30;
- dreptul la informație prin articolul 31;
- dreptul de asociere prin articolul 40;

Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) 195/2005 aprobată prin Legea 256/2006 cu modificările și completările ulterioare prevede următoarele:

- dreptul oricărei persoane de a se asocia în organizații de protecția mediului (art. 5 (b));
- dreptul oricărei persoane de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești în probleme de mediu, indiferent dacă s-a produs sau nu un prejudiciu (art. 5 (d));
- dreptul la acțiune în justiție în probleme de mediu pentru organizații neguvernamentale (art. 20 (6));
- consultarea organizațiilor neguvernamentale cel puțin o dată pe an de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului în vederea stabilirii strategiei protecției mediului (art 75 (ț)).

Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 privind asociații și fundații amendată de Ordonanța Guvernului nr.37/2003 stabilește cadrul legal național pentru recunoașterea ONG-urilor. Pe website-ul MMAP, respectiv al ANPM, publicul poate accesa toate informațiile necesare pentru a putea contacta ONG-urile înregistrate la Ministerul Justiției ca fiind active în domeniul protecției mediului: numele ONG-ului și al managerului, adresa, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de email și website-ul. Adresă de internet:

<http://www.mmediu.ro/beta/transparenta/ong-uri/>

(d) Privitor la **paragraph 7**, măsurile luate pentru a promova la nivel internațional principiile Convenției inclusiv:

(i) Măsurile luate pentru a coordona în cadrul și între ministere informarea funcționarilor implicați în alte foruri internaționale relevante privind articolul 3, alineatul 7 al Convenției și Liniile Directoare Almaty, indicând dacă măsurile de coordonare sunt în curs de desfășurare

(ii) Măsurile luate pentru a asigura accesul la informații la nivel național privind forurile internaționale, inclusiv etapele la care a fost furnizat accesul la informații;

(iii) Măsurile luate pentru a promova și a permite participarea publicului la nivel național cu privire la forumurile internaționale (de exemplu, invitarea unor organizații non –guvernamentale (ONG-uri) pentru a participa la delegația Părților în cadrul negocierilor internaționale de mediu, sau implicarea ONG-urilor în formarea poziției oficiale a Părților pentru astfel de negocieri), inclusiv etapele la care a fost furnizat accesul la informații;

(iv) Măsurile luate pentru a promova principiile Convenției în procedurile altor foruri internaționale;

(v) Măsurile luate pentru a promova principiile Convenției în programele de lucru, proiecte, decizii și alte decizii ale altor foruri internaționale

(e) Privitor la **paragraful 8**, măsurile luate pentru ca persoanele care își exercită drepturile conform prevederilor Convenției să nu fie penalizate, persecutate sau hărțuite;

Articolul 30 (alineatele 1-6) din Constituția României, revizuită și republicată, garantează libertatea de expresie, libertatea exprimării opiniilor prin mijloace de comunicare în public. Cenzura de orice fel este interzisă. O persoană care își exercită drepturile conform prevederilor Convenției Aarhus nu poate fi penalizată, persecutată sau hărțuită.

Constituția României, revizuită și republicată, garantează prin articolul 31 că „dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngreunat” (alineatul 1) și că „autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal” (alineatul 2).

În aplicarea prevederilor articolul 12 (f) din Hotărârea de Guvern 878/2005 (prin care autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul în cazul în care divulgarea informațiilor afectează confidențialitatea datelor personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică dacă acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare), autoritățile publice iau în considerare prevederile Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 Aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și pentru abrogarea Directivei 95/46/EC (Regulamentul privind Protecția Datelor).

România este de asemenea semnatară a Convenției Europene a Drepturilor Omului recunoscând jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului.

În România, NGO-urile de mediu se dovedesc a fi din ce în ce mai active și mai conștiente de drepturile lor de a avea acces la informația de mediu, de a lua parte la luarea deciziei și de a avea acces la justiție în ceea ce privește problematica de mediu. Câteva dintre ONG-urile active sunt Greenpeace, Bankwatch, Asociația WWF România, Agent Green, Coaliția 2000 etc. O listă cu datele de contact al ONG-urilor de mediu poate fi găsită pe site-ul MMAP la următorul link: <http://www.mmediu.ro/articol/date-de-contact-ong/1293>

IV. Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 3

Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 3.

Obstacole:

- fluctuațiile personalului responsabil cu informația privind mediul;
- personalul responsabil cu administrarea website-urilor insuficient;
- personalul cu pregătire juridică din cadrul autorităților de mediu insuficient;
- lipsa resurselor financiare în cazul art. 3, alineatul 3.

V. Alte informații privind implementarea prevederilor generale ale articolului 3 din Convenție.

Furnizați informații privind implementarea prevederilor generale ale articolului 3 din Convenție.

Implementarea prevederilor generale este asigurată prin aplicarea următoarelor acte normative:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată

cu modificări prin Legea nr. 265/2006;

- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;

- Hotărâre de Guvern nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul;

- Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private;

- Hotărâre de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe; Hotărâre de Guvern nr. 564/2006 privind stabilirea procedurii de participare a publicului în elaborarea anumitor planuri și programe referitoare la mediu;

- Legea nr. 554/2001 privind contenciosul administrativ;

- Legislația subsecventă.

Hotărârea de Guvern nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul a fost adoptată în baza Convenției privind Accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus pe 25 iunie 1998, ratificată prin Legea nr. 86/2000. Conform art. 1 și 2, HG 878/2005 garantează dreptul la informațiile privind mediul deținute de autoritățile publice și stabilește condițiile, cerințele minime și aranjamentele concrete pentru exercitarea acestuia. Informațiile privind mediul sunt făcute accesibile și diseminate în mod gradual astfel încât să se ajungă la o accesibilizare sistematică și o diseminare cât mai largă a acestora.

Legea nr. 292/2018 implementează cei trei piloni al Convenției Aarhus în ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului. Legea include detalii procedurale, cum ar fi termenii pentru participarea publicului și a autorităților în evaluarea impactului asupra mediului.

VI. Adrese de internet relevante pentru implementarea articolului 3

Menționați adrese relevante, dacă sunt disponibile:

Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA): www.mmediu.ro;

Agencia Națională pentru Protecția mediului (ANPM): www.anmp.ro;

Guvernul României: www.gov.ro.

- Noile adrese de internet ale agențiilor pentru protecția mediului:

1. APM Arad <http://apmar.anpm.ro/>
2. APM Argeș <http://apmag.anpm.ro/>
3. APM Alba <http://apmab.anpm.ro/>
4. APM Bacău <http://apmbc.anpm.ro/>
5. APM Botoșani <http://apmbt.anpm.ro/>
6. APM București <http://apmbuc.anpm.ro/>
7. APM Bihor <http://apmbh.anpm.ro/>
8. APM Bistrița - Nasaud <http://apmbn.anpm.ro/>
9. APM Brașov <http://apmbv.anpm.ro/>
10. APM Brăila <http://apmbr.anpm.ro/>
11. APM Buzău <http://apmbz.anpm.ro/>
12. APM Caraș - Severin <http://apmcs.anpm.ro/>
13. APM Călărași <http://apmcl.anpm.ro/>
14. APM Cluj <http://apmcj.anpm.ro/>
15. APM Constanța <http://apmct.anpm.ro/>
16. APM Covasna <http://apmcv.anpm.ro/>
17. APM Dâmbovița <http://apmdb.anpm.ro/>
18. APM Dolj <http://apmdj.anpm.ro/>
19. APM Galați <http://apmgl.anpm.ro/>
20. APM Giurgiu <http://apmgr.anpm.ro/>

21. APM Gorj <http://apmgj.anpm.ro/>
22. APM Harghita <http://apmhr.anpm.ro/>
23. APM Hunedoara <http://apmhd.anpm.ro/>
24. APM Ialomița <http://apmil.anpm.ro/>
25. APM Iași <http://apmis.anpm.ro/>
26. APM Ilfov <http://apmif.anpm.ro/>
27. APM Maramureș <http://apmmm.anpm.ro/>
28. APM Mehedinți http://apmmh.anpm.ro
29. APM Mureș <http://apmms.anpm.ro/>
30. APM Neamț <http://apmnt.anpm.ro/>
31. APM Olt <http://apmot.anpm.ro/>
32. APM Prahova <http://apmph.anpm.ro/>
33. APM Satu - Mare <http://apmsm.anpm.ro/>
34. APM Sălaj <http://apmsj.anpm.ro/>
35. APM Sibiu <http://apmsb.anpm.ro/>
36. APM Suceava <http://apmsv.anpm.ro/>
37. APM Teleorman <http://apmtr.anpm.ro/>
38. APM Timiș <http://apmtm.anpm.ro/>
39. APM Tulcea <http://apmtl.anpm.ro/>
40. APM Vaslui <http://apmvs.anpm.ro/>
41. APM Vâlcea <http://apmvl.anpm.ro/>
42. APM Vrancea <http://apmvn.anpm.ro/>

VII. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind accesul la informația de mediu din articolul 4.

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind accesul la informația de mediu din articolul 4.

Explicați cum a fost implementat fiecare paragraf al art. 4. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din art. 2 și a cerinței de nediscriminare din art.3, paragraful 9.

Hotărârea de Guvern nr. 878/2005 art. 1 (1) privind accesul publicului la informația privind mediul „asigură dreptul de acces la informația privind mediul deținută de sau pentru autoritățile publice și stabilește condițiile, termenii de baza și modalitățile de exercitare a acestui drept”.

Ordinul de Ministru nr. 1182/2002 stabilește metodologia de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului.

Hotărârea de Guvern nr. 878/2005 este actul normativ care reglementează accesul la informația privind mediu și este complementar cu prevederile Legii nr. 544/2001 care stipulează în art. 15 că accesul mass-media la informațiile de interes public este garantat și că activitatea de a colecta și de a disemina informații de către mass-media este o modalitate concretă de a asigura dreptul cetățenilor de a avea acces la aceste informații. Autoritățile publice au obligația de a organiza periodic conferințe, în general o dată pe lună pentru a disemina informații de interes public.

Așa cum s-a menționat mai sus, Convenția Aarhus a devenit parte a legislației naționale în urma ratificării. Astfel, art. 2, 3 (9) se aplică în mod corespunzător.

Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) nr.195/2005 aprobată prin Legea nr.265/2006 cu modificările și completările ulterioare, stipulează că autoritățile de protecția mediului garantează accesul la informație, participarea publicului în luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu în conformitate cu Convenția Aarhus, ratificată prin Legea 86/2000.

Articolul 2 al HG nr.878/2005 oferă definiții pentru „informația privind mediul”, „autoritățile publice”, „informațiile deținute de o autoritate publică”, „informațiile deținute pentru o autoritate publică”, „solicitantul” și „public”.

Cerința de nediscriminare a fost inclusă în definiția termenului „solicitant” în art. 2 al HG 878/2005.

Descrieți de asemenea în mod special:

(a) Privitor la măsurile luate pentru a asigura (paragraful 1) ca:

(i) Fiecare persoană are acces la informație fără a trebui să-și declare un interes;

Articolul 3 (3) al HG nr. 878/2005 stipulează că “autoritățile publice sunt obligate să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia, informația privind mediul deținută de sau pentru ele, fără justificarea scopului în care aceasă informație a fost cerută”.

Conform prevederii din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, pentru ca un solicitant să primească un răspuns la cererea sa, aceasta trebuie să conțină: numele, prenumele, semnătura și adresa la care se va trimite răspunsul. Cererea poate fi trimisă și electronic (art. 7 (3) a Legii nr. 544/2001).

(ii) Sunt disponibile copii ale documentelor care conțin sau constituie informația solicitată;

(iii) Informațiile sunt trimise în maniera solicitată;

Articolul 6 (1) din HG nr. 878/2005 stipulează că „în cazul în care solicitantul cere autorității publice punerea la dispoziție a informației privind mediul într-o anumită formă sau într-un anumit format, inclusiv sub formă de copii, autoritatea publică pune la dispoziție informația în forma sau în formatul cerut, cu excepția cazului în care:

- este deja pusă la dispoziția publicului, conform art. 20 - 25, într-o altă formă sau într-un alt format ușor accesibil solicitantului;

- este convenabil pentru autoritatea publică să o puna la dispoziția publicului într-o altă formă sau într-un alt format, caz în care motivează furnizarea informației în forma sau în formatul disponibil.”

(b) Măsurile luate pentru ca termenele prevăzute în paragraful 2 să fie respectate;

Articolul 4 al HG nr. 878/2005 stipulează că „informația privind mediul se pune la dispoziția solicitantului, ținând cont de termenul specificat de acesta, cât mai repede posibil sau cel mai târziu în termen de o luna de la data primirii cererii de către autoritatea publică.” Acelasi articol stipuleaza ca autoritatea publică trebuie sa raspunda la o cerere privind solicitarea de informații în termen de o lună de la primirea cererii, cu excepția situațiilor în care volumul sau complexitatea informației impun o perioada de două luni. În aceste cazuri, solicitantul este informat cât mai repede posibil și cel mai târziu înaintea expirării termenului de o lună, despre prelungirea termenului de raspuns și motivele care stau la baza acestei prelungiri.

(c) Privitor la măsurile prevăzute în paragrafele 3 și 4, luate pentru:

(i) A stabili exceptările de la obligația de a răspunde cererilor;

Cadrul legal pentru aceste exceptări de la obligația de a oferi informații de interes public este stabilit de Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public și de HG nr. 878/2005 privind accesul la informația privind mediul:

Art. 12 al Legii nr. 544/2001 stabilește că următoarele informații sunt exceptate de la liberul acces al cetățenilor:

- a) informațiile din domeniul apărării naționale, siguranței și ordinii publice, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
- b) informațiile privind deliberările autorităților, precum și cele care privesc interesele economice și politice ale României, dacă fac parte din categoria informațiilor clasificate, potrivit legii;
- c) informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, dacă publicitatea acestora aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale, potrivit legii;
- d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;
- e) informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare;
- f) informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces;
- g) informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor.

Informațiile care favorizează sau ascund încălcarea legii de către o autoritate sau o instituție publică nu pot fi incluse în categoria informațiilor clasificate și constituie informații de interes public.

Art. 11 (1) din HG nr. 878/2005 stipulează următoarele:

„Autoritățile publice pot refuza o cerere privind solicitarea de informații privind mediul, în cazul în care:

- a) informația solicitată nu este deținută de sau pentru autoritatea publică la care a fost înaintată cererea. În acest caz, dacă autoritatea publică are cunoștința că informația este deținută de sau pentru o altă autoritate publică, transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai tarziu de 15 zile de la data primirii solicitării, și informează solicitantul despre aceasta;
- b) cererea este în mod evident nerezolvabilă;
- c) cererea este formulată într-o maniera prea generală, luând în considerare dispozițiile art. 5;
- d) cererea privește materiale în curs de completare sau documente ori date nefinalizate;
- e) cererea privește sistemul de comunicații interne, luând în considerare satisfacerea interesului public prin furnizarea informațiilor.”

De asemenea, art. 12 din HG nr.878/2005 stabilește situațiile speciale când o cerere privind solicitarea de informații privind mediul poate fi refuzată. Acestea coincid cu cele detaliate de articolul 4 (4) lit. a) – h) din Convenția Aarhus.

Pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgare este analizată în comparație cu interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității (art. 12 (3) din HG 878/2005).

Motivele de refuz se interpretează în sens restrictiv, luându-se în considerare, pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor (art. 12 (2) din HG 878/2005).

- (ii) A asigura că interesul public de la sfârșitul alineatului 4 este aplicat;

Pentru a satisface interesul public, legislația României stipulează ca motivul pentru refuzul unei cereri să fie interpretat în sens restrictiv, luându-se în considerare, pentru fiecare caz în parte, satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor (art. 12 (2) din HG 878/2005).

Autoritățile publice nu pot refuza o cerere de informații care se referă la emisiile în mediu, invocând motivele prevăzute la art. 12, alin. 1, lit. (a), (d), (f), (g) și (h) din HG nr.878/2005.

Aceasta se referă la:

- a) *confidențialitatea procedurilor autorităților publice, atunci când aceasta este prevăzută de legislația în vigoare;*
- b) *confidențialitatea informațiilor comerciale sau industriale dacă aceasta este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare privind protejarea unui interes economic legitim, inclusiv interesul public în păstrarea confidențialității statistice și a secretului taxelor;*
- c) *confidențialitatea datelor personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică, în cazul în care acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare;*
- d) *interesele sau protecția oricărei persoane care a oferit voluntar informațiile cerute, fără ca acea parte să aibă obligația legală sau să fie posibil a fi obligată legal să furnizeze informațiile, cu excepția cazului în care acea persoană a consimțit la divulgarea informației respective;*
- e) *protecția mediului la care se referă astfel de informații cum ar fi localizarea speciilor rare.*

În 2018, legislația privind evaluarea impactului asupra mediului s-a modificat cu ocazia transpunerii noii Directive 2014/52/EU privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (EIA). România a adoptat Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului. Potrivit art. 29, alin. (2) și (3) din noua lege, atunci când se formulează o cerere de informații care ar putea să afecteze secretul comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală, autoritățile competente sunt obligate să interpreteze motivele de refuz în sens restrictiv, acordând întâietate interesului public prin dezvăluirea și furnizarea informațiilor care pot fi separate de cele care sunt restricționate. De asemenea, autoritățile competente trebuie să explice modul în care au luat în considerare interesul public.

- (d) Privitor la prevederile **alineatului 5**, măsurile menite să asigure că autoritatea publică care nu deține informația privind mediu solicitată va lua măsurile necesare;

Dacă autoritatea publică căreia i s-a adresat cererea are cunoștință că informațiile solicitate sunt deținute de altă autoritate, ea va transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data primirii solicitării și va informa solicitantul despre aceasta, așa cum este stabilit de art. 11 (1), lit (a) din HG nr. 878/2005.

Conform art. 7 al HG 878/2005 toate autoritățile publice trebuie să elaboreze registre conținând tipul de informații privind mediul deținute.

(e) *Privitor la măsurile luate pentru a asigura implementarea cerinței de a separa și de a disemina informațiile (alin. 6);*

Art. 15 (1) HG nr. 878/2005 stipulează: “informația privind mediul deținută de sau pentru autoritățile publice, care a fost solicitată, este furnizată parțial când este posibilă separarea acesteia de informația ce intră în domeniul de aplicare a prevederilor art. 11 alin (1) lit. d sau ale art. 12 alin (1).”

(f) *Privitor la măsurile luate pentru ca refuzurile să respecte termenele și alte cerințe prevăzute de alin. 7;*

Conform prevederilor alin. 2 și 3 din art. 15 al HG 878/2005, respingerea motivată parțială sau în totalitate a cererii de furnizare de informații privind mediul se transmite solicitantului în termen de o lună de la primirea cererii, cu excepția cazurilor când complexitatea informațiilor impune o perioadă mai lungă – 2 luni.

(g) *Privitor la măsurile luate pentru ca cerințele privind tarifele să fie respectate (alin. 8).*

În conformitate cu art. 29 din HG nr.878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, accesul la orice liste sau registre publice elaborate și puse la dispoziția publicului, precum și examinarea pe loc a informației solicitate se fac în mod gratuit.

În conformitate cu OUG nr.70/2009 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind taxe și tarife cu caracter nefiscal, art. 30 și 31 din HG nr. 878/2005 au fost abrogate. Agențiile pentru protecția mediului nu percep tarife pentru furnizarea informațiilor, acestea fiind puse la dispoziția publicului în formate accesibile.

VIII. Obstacolele întâmpinate în implementarea art. 4

Descrieți obstacolele întâmpinate în implementarea alineatelor din art. 4.

Atunci când este vorba despre confidențialitatea datelor comerciale și financiare este dificil, în fiecare caz în parte, de a decide și pune în balanță interesul public și interesul privat. Referitor la procedura EIA, atunci când se formulează o cerere de informații care ar putea să afecteze secretul comercial și industrial, inclusiv proprietatea intelectuală, autoritățile competente sunt obligate să interpreteze motivele de refuz în sens restrictiv, acordând întâietate interesului public prin dezvăluirea și furnizarea informațiilor care pot fi separate de cele care sunt restricționate. De asemenea, autoritățile competente trebuie să explice modul în care au luat în considerare interesul public.

IX. Informații privind aplicarea practică a prevederilor articolului 4

Oferiți informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor referitoare la accesul la informație, de exemplu, dacă există statistici disponibile legate de numărul de cereri, numărul de refuzuri și motivele acestora?

Fiecare agenție de protecție a mediului are un departament de relații cu publicul și înregistrează cererile făcute, maniera și termenul pentru rezolvarea acestora. Agenția Națională pentru Protecția mediului elaborează raportul lunar la nivel național al informațiilor privind mediul cerute, bazat pe raporturile primite de la agențiile din teritoriu. Acest raport este disponibil pe website-ul ANPM, la linkul <http://www.anpm.ro/informatii->

privind-mediul.

Fiecare agenție județeană pentru protecția mediului are propriile statistici privind numărul de cereri primite, numărul de refuzuri și motivele pentru acestea. Fiecare agenție de mediu din teritoriu are de asemenea pe website un link către website-ul ANMP.

Domeniile la care s-au referit solicitările de informații au fost:

- *starea factorilor de mediu: aer, apă, sol, biodiversitate;*
- *activități care afectează sau este posibil să afecteze factorii de mediu: gestiunea/generarea deșeurilor, producerea de energie, desfășurarea de activități generatoare de zgomot, gestiunea substanțelor chimice;*
- *efectele poluării mediului asupra sănătății populației;*
- *măsuri legislative, planuri, proiecte;*
- *acte de reglementare emise de autoritățile de protecția mediului.*

X. Adrese relevante de website pentru implementarea articolului 4

Enumerați, dacă este cazul, website-urile relevante:

- www.mmediu.ro
- www.anpm.ro
- Adresele de web ale agențiilor județene pentru protecția mediului enumerate la punctul VI.

XI. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind colectarea și diseminarea informațiilor de mediu din articolul 5

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind colectarea și diseminarea informațiilor de mediu din articolul 5.

Explicați cum a fost implementat fiecare alineat al articolului 5. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței privind nediscriminarea prevăzută de articolul 3 alineatul 9. De asemenea, în special, descrieți:

HG nr.878/2005 asigură prin Capitolele 5 și 6, metode pentru obținerea și diseminarea informației privind mediul.

Definițiile relevante sunt furnizate de articolul 2 din HG nr.878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul.

Cerința privind nediscriminarea a fost inclusă în definiția „solicitantului” în art.2 din HG 878/2005.

- (a) Referitor la **alineatul 1**, măsurile luate pentru a asigura că:
 - (i) autoritățile publice dețin și actualizează informația privind mediul;

Articolul 28 (1) din HG nr.878/2005 prevede ca autoritățile publice să asigure „în măsura posibilităților, ca orice informație privind mediul compilată de acestea sau în numele lor să fie actualizată, corectă și comparabilă.”

- (ii) există un flux adecvat de informație la nivelul autorităților publice;

Secțiunea 2 a OM 1182/2002 – Fluxul activ al informației privind mediul – stabilește cerințele pentru asigurarea unui flux efectiv de informație la fiecare nivel al autorităților de mediu. Referitor la acest aspect, autoritățile de mediu trebuie să realizeze următoarele sarcini:

- Să compileze, cu acuratețe și din timp, informația privind mediului ce constă în rapoarte, registre etc., să depună această informație în formă electronică la autoritatea centrală pentru protecția mediului și să o disponibilizeze pe internet;
- Să depună formele ce trebuie completate altor autorități publice ce dețin informații privind mediul și să obțină și compileze răspunsurile acestora;
- Să disemineze regulamentele și procedurile privind organizarea informației altor autorități cu responsabilități în domeniul protecției mediului.

(iii) în caz de urgențe, informații adecvate sunt diseminate imediat și fără întârziere;

Articolul 24 din HG nr.878/2005 conține prevederi pentru situații de urgență:

„În cazul unor amenințări iminente asupra sănătății umane sau asupra mediului, datorate unor activități umane ori unor cauze naturale, autoritățile publice sunt obligate să asigure în mod gratuit diseminarea imediată și fără întârziere a tuturor informațiilor privind mediul deținute de sau pentru aceste autorități, care ar permite publicului posibil a fi afectat să ia măsurile de prevenire ori de ameliorare a daunelor rezultate din acea amenințare.”

(b) Privind **alineatul 2**, măsurile luate pentru a asigura că modalitatea în care autoritatea publică disponibilizează informația privind mediul către public este transparentă, iar informația privind mediul este efectiv accesibilă;

În conformitate cu art. 7 (1) din HG nr.878/2005, „pentru a facilita accesul oricarei persoane la informația privind mediul, autoritățile publice sunt obligate să asigure îndrumarea publicului, prin reprezentanții proprii din compartimentele specializate de informare și relații publice, în exercitarea dreptului de acces la informația privind mediul și accesul publicului la listele cu autorități publice. Tot acest act normativ conține prevederi privind aranjamentele practice care trebuie să asigure ca dreptul privind accesul la informația privind mediul poate fi efectiv exercitat.

Aceste aranjamente includ:

- *desemnarea persoanelor responsabile cu furnizarea informațiilor, din cadrul compartimentelor specializate de informare și relații publice;*
- *înființarea și menținerea spațiilor și a altor facilități pentru examinarea informației solicitate;*
- *punerea la dispoziția publicului a registrelor sau listelor conținând informația privind mediul deținută de acestea ori înființarea unor puncte de informare unde se găsesc indicații precise asupra locului în care poate fi găsită informația privind mediul deținută de autoritățile publice.*

Conform art.8 din HG nr.878/2005, autoritățile publice trebuie să informeze publicul despre drepturile acestuia ce decurg din acest act normativ, trebuie să ofere îndrumări și să sprijine publicul, după cum urmează:

- *afișând pe pagina de internet drepturile publicului;*
- *disponibilizând broșuri prin drepturile publicului.*

(c) Privind **alineatul 3**, măsurile luate pentru a asigura că informația privind mediul devine în mod progresiv disponibilă în baze de date electronice care pot fi ușor accesibile publicului prin intermediul rețelelor publice de telecomunicații;

Art.20 (1) din HG nr.878/2005 stipulează că „autoritățile publice trebuie să organizeze informația privind mediul, relevantă activității lor și care este deținută de sau pentru acestea, în scopul realizării diseminării active și sistematice către public a informației privind mediul, în special prin utilizarea telecomunicației computerizate și/sau a tehnologiei electronice.”

Alineatul 2 al aceluiași articol prevede ca informația privind mediul devine accesibilă publicului în baze de date electronice ușor accesibile prin intermediul rețelelor de telecomunicații publice”.

Pe baza prevederilor menționate a fost stabilită la nivel național o bază de date pentru informații privind mediul.

Structura acestei baze de date cuprinde:

- legislația națională privind mediul sau care are legătură cu mediul;
- legislația comunitară privind mediul ori în legătură cu mediul;
- tratate internaționale, convenții și acorduri;
- strategiile și politicile în legătură cu mediul;
- planurile și programele în legătură cu mediul;
- rapoarte;
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activităților ce afectează sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile și autorizațiile pentru activitățile cu impact semnificativ asupra mediului;
- studiile de impact asupra mediului și evaluările de risc privind elementele de mediu.

Lista autorităților publice care dețin informații privind mediul și lista cu informațiile privind mediul deținute de autoritățile publice poate fi găsită pe pagina de internet a ANPM. Aceste liste se actualizează anual.

O bază de date electronică, la nivel național, cu proiectele care pot avea un posibil impact semnificativ asupra mediului supuse procedurii de autorizare, poate fi găsită, de asemenea, pe pagina de internet a ANPM. Această bază de date conține informații despre fiecare etapă a procedurii de autorizare, inclusiv participarea publicului (anunțuri publice, dezbateri publice).

(d) Privind **alineatul 4**, măsurile luate pentru a publica și disemina rapoartele naționale privind starea mediului;

În conformitate cu art. 23 din HG nr.878/2005, autoritățile publice pentru protecția mediului au obligația de a publica anual rapoartele privind starea mediului la nivel local, regional și național.

Ultimul raport național privind starea mediului a fost finalizat de către ANPM, în anul 2019, și este disponibil pe pagina de internet a acesteia.

De asemenea, pe site-ul ANPM se poate consulta Raportul privind inventarul național de emisii de poluanți atmosferici, la link-ul: [http://www.anpm.ro/rapoarte-si-informari-la-nivel-national/-/asset_publisher/NxJUyAh78Q9m/content/raport privind inventarul na%C5%A3ional de emisii de poluan%C5%A3i atmosferici? 101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m_redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Frapoarte-si-informari-la-nivel-national%3Fp_id%3D101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1&redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Frapoarte-si-informari-la-nivel-national%3Fp_id%3D101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1](http://www.anpm.ro/rapoarte-si-informari-la-nivel-national/-/asset_publisher/NxJUyAh78Q9m/content/raport+privind+inventarul+na%C5%A3ional+de+emisii+de+poluan%C5%A3i+atmosferici?_101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m_redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Frapoarte-si-informari-la-nivel-national%3Fp_id%3D101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1&redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Frapoarte-si-informari-la-nivel-national%3Fp_id%3D101_INSTANCE_NxJUyAh78Q9m%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1)

Rețeaua Națională de Calitate a Aerului (RNMCA) include 148 de stații de monitorizare continuă a calității aerului, care au echipamente pentru măsurarea automată următorilor poluanți în aer: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO₂ / NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2.5}), benzen (C₆H₆), metale grele (plumb, cadmiu, nichel, arsenic, mercur), hidrocarburi aromatice policiclice.

Datele privind calitatea aerului sunt colectate și transmise panourilor de informare a publicului, și după o validare primară în centrele județene, sunt transmise pentru evaluare și certificare la Centrul de Evaluare a Calității Aerului.

http://www.anpm.ro/reteaua-nationala-de-monitorizare-a-calitatii-aerului/-/asset_publisher/MCtW0ySppoYG/content/re%C5%A3eaua_na%C5%A3ional%C4%83_de_monitorizare_automat%C4%83_a_calit%C4%83%C5%A3ii_aerului_%28rmca%29_?101_INSTANCE_MCtW0ySppoYG_redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Freteaua-nationala-de-monitorizare-a-calitatii-aerului%3Fp_id%3D101_INSTANCE_MCtW0ySppoYG%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1&redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Freteaua-nationala-de-monitorizare-a-calitatii-aerului%3Fp_id%3D101_INSTANCE_MCtW0ySppoYG%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1

(e) Măsurile luate pentru a disemina informația la care se face referire în **alin.**

5

În conformitate cu art. 22 al HG nr.878/2005, „Informația privind mediul pusă la dispoziția publicului și diseminată în mod activ trebuie să fie permanent actualizată și să includă cel puțin:

- textele tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale la care România este Parte, precum și legislația locală, regională, națională sau comunitară privind mediul ori în legătură cu mediul;
- politicile, planurile și programele în legătură cu mediul;
- rapoartele progreselor privind implementarea documentelor și instrumentelor prevăzute la lit. a) și b), atunci când sunt elaborate sau deținute în forma electronică de autoritățile publice;
- rapoartele privind starea mediului;
- datele sau rezumatele datelor rezultate din monitorizarea activităților ce afectează sau pot afecta mediul;
- avizele, acordurile și autorizațiile pentru activitățile cu impact semnificativ asupra mediului;
- studiile de impact asupra mediului și evaluările de risc privind elementele de mediu ori indicarea locului unde o asemenea informație poate fi solicitată sau găsită”.

A se vedea și răspunsul privind alineatul 3.

(f) Cu privire la **alineatul 6**, măsurile luate pentru a încuraja operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului să informeze regulat publicul asupra impactului pe care activitățile și produsele lor îl au asupra mediului;

Legea protecției mediului stabilește următoarele:

- operatorii au obligația să informeze autoritățile competente de mediu cu privire la rezultatele emisiilor de poluanți din automonitorizare și privind pericolele sau accidentele care au avut loc. Operatorii au, de asemenea, obligația să informeze autoritățile competente și publicul în cazul evacuărilor accidentale de poluanți sau a accidentelor majore.
- operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra solului sau subsolului au obligația de a informa autoritățile de mediu competente și celelalte autorități despre orice situație accidentală care pune în pericol mediul și să opereze pentru refacerea acestuia.

În baza art.26 din HG nr.878/2005, operatorii ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului au obligația de a informa publicul, trimestrial, despre consecințele activităților/produselor lor asupra mediului, prin afișare pe website și prin alte mijloace de comunicare.

(g) Măsurile luate pentru a publica și furniza informația conform cerințelor **alineatului 7**;

Raportul privind starea mediului este publicat anual pe pagina de internet a ANPM și este disponibil publicului și altor autorități care vor lua în considerare aceste informații în politicile dezvoltate și în identificarea zonelor pentru îmbunătățire în viitor. MMAP și ANPM au promovat broșuri privind accesul la informație și accesul la justiție, aferent.

Anual, Institutul Național pentru Statistica emite Anuarul Statistic care are un capitol special dedicat geografiei, meteorologiei și mediului, ce include informații despre: resursele naturale (ariile protejate, rezervatiile biosferei, parcurile naturale naționale și majore, resursele de ape asigurate), calitatea factorilor de mediu (calitatea apei de suprafață, defolierea copacilor), măsuri de protecție (investiții pentru protecția mediului, cheltuielile interne curente cu protecția mediului). Anuarul este un document public și poate constitui baza pentru dezvoltarea de politici a ministerelor.

(h) Cu privire la **alineatul 8**, măsurile luate pentru a dezvolta mecanisme în scopul de a asigura ca sunt disponibile către public suficiente informații despre produse;

În luna decembrie 2009 a fost adoptat Regulamentul (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de mediu și audit (EMAS) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 761/2001 și a Deciziilor 2001/681/CE și 2006/193/CE ale Comisiei, denumit Regulamentul EMAS III, care a fost publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L342 din 22.12.2009.

În perioada 2017 – 2018, urmare a publicării ediției a treia a standardului EN ISO 14001 (ISO 14001:2015), Regulamentul EMAS III a suferit modificări ale anexelor I – IV prin adoptarea de către Comisia Europeană a Regulamentului (UE) 2017/1505 și a Regulamentului (UE) 2018/2026.

EMAS – permite participarea voluntară a organizațiilor din toate sectoarele de activitate, publice sau private, care doresc să își îmbunătățească continuu performanța de mediu și promovează furnizarea de informații publicului și altor părți interesate privind performanța de mediu aferentă activității, serviciilor și produselor organizațiilor care au obținut înregistrarea în EMAS, prin publicarea declarației de mediu.

Cadrul național legal pentru EMAS include:

- Hotărârea Guvernului nr. 57 din 26 ianuarie 2011 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1221/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind participarea voluntară a organizațiilor la un sistem comunitar de management de

mediu și audit (EMAS) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 761/2001 și a deciziilor 2001/681/CE și 2006/193/CE ale Comisiei;

- Ordin nr. 1541 din 6 iunie 2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului EMAS și al Biroului EMAS;
- Ordin nr. 2086 din 17 august 2011 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare în sistemul comunitar de management de mediu și audit – EMAS.

România a adoptat HG nr.661/2011 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării la nivel național a prevederilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 66/2010 din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică.

Comisia pentru eticheta UE ecologică este formată din 3 reprezentanți ai Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, doi reprezentanți ai Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri (unul pentru economie și unul pentru turism), un reprezentant al Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, un reprezentant al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, un reprezentant al Gărzii Naționale de Mediu, trei reprezentanți ai institutelor de cercetare din domeniul protecției mediului, trei reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale din domeniul protecției mediului.

În perioada 2013 – 2014 Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice au organizat o campanie de promovare a etichetei ecologice europene în cadrul proiectului „Servicii de cercetare pentru elaborarea studiului privind modalitățile de promovare la nivel național a sistemului Uniunii Europene (UE) de management de mediu și audit (EMAS) și de încurajare a participării voluntare a organizațiilor în cadrul EMAS conform legislației europene în domeniul EMAS și a schemei comunitare de acordare a etichetei UE ecologice, asumate prin preluarea Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr 66/2010 din 25 noiembrie 2009 privind eticheta ecologică”.

Aceste seminarii au fost organizate în toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României. Scopul seminarului a fost de a facilita accesul la informații prin utilizarea de mijloace funcționale, de a informa publicul asupra obiectivelor și a componentelor principale ale acestor instrumente europene, de a informa și instrui organizații publice sau private în legătură cu modalitățile de aplicare și înregistrare, avantajele și beneficiile pe termen lung aduse de obținerea etichetei ecologice și înregistrării în EMAS.

În 2020, proiectul de hotărâre de guvern care modifică și completează HG nr. 616/2015 privind aprobarea finanțării din bugetul Fondului pentru mediu a acțiunilor multianuale necesare programului "Colectarea, prelucrarea și crearea de mecanisme și instrumente de promovare a datelor și informațiilor necesare întocmirii rapoartelor către Comisia Europeană, Agenția Europeană de Mediu și Secretariatele Convențiilor internaționale din domeniul protecției mediului" desfășurat în perioada 2015-2018, care a fost adoptată de Guvernul României , pentru extinderea perioadei financiare până în 2025 pentru subprogramul în domeniul EMAS și al Etichetei UE Ecologice, care dorește să desfășoare începând cu 2021 a „Studiului privind diseminarea la nivel național a modalității de elaborare a dosarului privind acordarea etichetei UE ecologice pe diferite produse/servicii, respectiv a modalității de elaborare a declarației de mediu conform cerințelor sistemului UE de management de mediu și audit (EMAS)”, pentru a oferi suport tehnic necesar MMAP pentru implementarea unui căi eficiente de promovare a sistemului EMAS și a schemei Etichetei UE Ecologice.

Cadrul național legal pentru acordarea etichetelor ecologice include:

- HG nr. 661/2011 privind stabilirea unor măsuri pentru asigurarea aplicării la nivel național a prevederilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 66/2010 din 25 noiembrie 2009 privind eticheta UE ecologică
- Ordinul nr. 1183/02.06.2020 privind aprobarea componentei nominale a Comisiei pentru Eticheta UE Ecologică;
- Ordinul nr. 2468/12.10.2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei pentru a Eticheta UE Ecologică.

Eticheta UE ecologică este o schemă facultativă, înființată în 1992 pentru a încuraja operatorii economici să comercializeze bunuri/servicii cu un impact redus asupra mediului.

Produsele și serviciile etichetate poartă logo-ul cu floarea, ceea ce permite consumatorilor – inclusiv cumpărătorii publici și privați – să le identifice ușor.

La momentul actual, Eticheta EU Ecologică acoperă o plajă largă de produse și servicii, alte grupuri fiind mereu adăugate. Grupurile de produse includ produsele de curățenie, vopseluri, produsele din hârtie, textile și produsele de casă și grădină, lubrifianți și servicii, ca serviciile turistice.

Eticheta UE Ecologică este un simbol grafic și/sau un text descriptiv pe produs și pachete, o broșură și alte documente ce însoțesc descrierea de produs și oferă informații necesare privind criteriile pentru produsele de pe piață (Fig. 1). Există 2 secțiuni: secțiunea 1 conține simbolul florii; secțiunea 2 conține o descriere scurtă – informații privind motivul etichetării.

Fig. 1. Eticheta UE Europeană

Consumatorii devin mai receptivi la impactul de mediu al produselor și eticheta ecologică este o metodă eficientă pentru a facilita alegerea produselor compatibile cu obiectivele de mediu. Principalul beneficiu al etichetării de mediu, din perspectiva producătorilor, este creșterea încrederii și loialității consumatorilor. Beneficiile etichetei ecologice: contribuie la întărirea poziției unei companii, îmbunătățește imaginea companiei, promovează eficiența economică, stimulează dezvoltarea pieții, promovează certificarea.

(i) Cu privire la **alineatul 9**, măsurile luate pentru a stabili un sistem național al registrelor și inventarelor de poluare.

România a devenit Parte a Protocolului privind Registrul de poluanți emiși și transferați de la Kiev, ratificând acest Protocol prin “Legea nr. 112 din 14 aprilie 2009 pentru ratificarea Protocolului privind Registrul poluanților emiși și transferați, adoptat la Kiev la 21 mai 2003 și semnat de România la Kiev la 21 mai 2003, la Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998”, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 339 din 21 mai 2009.

România, fiind stat membru al Uniunii Europene implementează prevederile „Regulamentului (CE) nr. 166/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 Ianuarie 2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea Directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/C”, care se suprapune, în ceea ce privește stabilirea registrelor de poluanți emiși și transferați, prevederilor Protocolului EPRT.

România elaborează și transmite, anual potrivit cerințelor regulamentului, către Agenția Europeană de Mediu (AEM), Registrul poluanților emiși și transferați.

Informațiile din Registrul poluanților emiși și transferați sunt puse la dispoziția publicului atât la nivelul UE pe site-ul AEM, cât și la nivel național pe site-ul Agenției Naționale pentru Protecția mediului.

În vederea punerii în aplicare a prevederilor Regulamentului EPRT și implicit a Protocolului EPRT a fost promovată “Hotărârea de Guvern nr. 140 din 6 februarie 2008 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 166/2006 privind înființarea Registrului European al Poluanților Emiși și Transferați și modificarea directivelor Consiliului 91/689/CEE și 96/61/CE”.

XII. Obstacole întâmpinate în implementarea paragrafelor articolului 5.

Descrieti obstacolele întâmpinate în implementarea paragrafelor articolului 5.

Operatorii economici nu acordă suficientă atenție cerințelor de raportare.

XIII. Furnizați informații asupra aplicării practice a prevederilor articolului 5

Furnizați informații asupra aplicării practice a prevederilor privind colectarea și diseminarea informației de mediu din articolul 5, ex. există statistici disponibile privind informația publicată?

Lista cu autoritățile publice care dețin informația privind mediul și lista cu informația privind mediul deținută de autoritățile publice sunt disponibile pe site-ul ANPM (www.anpm.ro). Listele sunt actualizate anual. Fiecare agenție județeană pentru protecția mediului are pe pagina sa de web lista cu informația de mediu deținută de ei. Lista cu informația de mediu este actualizată anual.

XIV. Adrese de site relevante în implementarea articolului 5

Dati adrese de site relevante, dacă acestea sunt disponibile:

- www.mmediu.ro
- www.anpm.ro

Adresele de web ale agențiilor județene pentru protecția mediului enumerate la punctul VI.

XV. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice conform articolului 6.

Enumerați măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri care pun în aplicare prevederile privind participarea publicului la deciziile privind activitățile specifice conform articolului 6.

Explicați cum a fost implementat fiecare alineat. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței de nediscriminare din articolul 3, alineatul 9. De asemenea, și în special, descrieți:

(a) privind alineatul 1, măsurile luate pentru a asigura că:

(i) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor de autorizare a activităților propuse listate în anexa I a Convenției;

(ii) prevederile articolului 6 sunt aplicabile deciziilor privind activitățile propuse, altele decât cele listate în anexa I și care pot avea un efect semnificativ asupra mediului;

Articolul 6 al Convenției se referă la decizii/autorizări de mediu pentru activitățile listate în anexa I a Convenției. Legislația română a asigurat participarea publicului în procesul decizional încă de la transpunerea în 2002, prin Hotărârea de Guvern nr.918 privind stabilirea procedurii-cadru a evaluării impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, a Directivei EIA.

Legea nr. 292/2018 a fost adoptată în 2018. Acest act normativ întărește toate cerințele privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice precum este cerut de Directiva 2003/35/CE care încorporează în legislația comunitară, Pilonul II al Convenției Aarhus.

Legislația națională EIA asigură principiul participării publicului care trebuie implementat atunci când autoritatea publică aplică procedura pentru activități propuse supuse procedurii EIA (anexa I și 2 a Directivei EIA, cu modificările și completările ulterioare).

Conform art. 5 (1) din Legea 292/2018, acest act normativ nu se aplică proiectelor care au drept scop apărarea națională, dacă MMAP decide, împreună cu Ministerul Apărării Naționale, după o analiză de la caz la caz, că o asemenea aplicare a procedurii ar avea un efect negativ asupra acestui scop.

Transpunerea definițiilor relevante din art.2 al Convenției s-a realizat în art.2 din Legea 292/2018.

Potrivit legislației naționale în vigoare, participarea publicului este parte integrantă din procedura de reglementare a tuturor proiectelor/activităților care pot avea un impact semnificativ asupra mediului.

(b) *Măsurile luate pentru a asigura că publicul interesat este informat, din timp în procedura de mediu decizională, și într-o manieră adecvată, oportună și efectivă, asupra celor menționate în alineatul 2;*

Referitor la alineatul 2 al art.6 din Convenție:

Art.16 (1) din Legea 292/2018 prevede ca publicul interesat are posibilitatea de a participa efectiv și din timp la procesul de luare a deciziilor de mediu, de a se documenta și a transmite comentarii și opinii autorității competente pentru protecția mediului, când toate opțiunile sunt deschise și înaintea luării deciziei de emitere/respingere a acordului de mediu.

Astfel, potrivit art. 15 (2) din Legea 292/2018, „în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului de la începutul procedurii, cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată într-un termen

rezonabil, prin anunt public și prin afisare pe pagina proprie de web, următoarele aspecte:

- orice solicitare de acord de mediu;
- faptul că proiectul face obiectul evaluării impactului asupra mediului, indicând, după caz, și ca proiectul intră sub incidența prevederilor privind evaluarea în context transfrontieră;
- datele de contact ale autorităților competente pentru emiterea/respingerea acordului de mediu, ale autorităților de la care pot fi obținute informații relevante, ale autorităților unde se pot înainta comentarii sau adresa întrebări, precum și termenul pentru transmitere a acestora;
- tipul deciziilor posibile sau, în cazul în care există, proiectul deciziei respective;
- faptul ca informațiile din etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului evaluării impactului asupra mediului sunt puse la dispoziția publicului;
- locul, timpul și modul în care informațiile relevante sunt puse la dispoziția publicului;
- modul în care publicul poate participa la procedură.

(c) Masurile luate pentru a asigura ca perioadele de timp ale procedurilor de participare a publicului respecta cerintele alineatului 3;

Publicul poate participa la dezbaterile publice și poate transmite comentarii.

Înainte de dezbaterile publice, proiectul și raportul EIA sunt disponibile publicului pe o perioadă de 30 de zile lucrătoare. În acest timp, publicul poate transmite comentarii sau opinii către autoritatea de mediu competentă și către titular. Atât proiectul cât și raportul EIA sunt supuse unei dezbateri publice. Publicul poate face comentarii în timpul dezbaterii publice. Autoritatea de mediu competentă este obligată să ia în considerare toate comentariile primite în timpul procedurii, pe cele depuse în scris înainte dezbaterii publice precum și pe cele exprimate în timpul dezbaterii publice.

Prevederile Anexei 5 la Legea 292/2018 care stabilește Metodologia de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private, respecta cerintele privind participarea publicului și a perioadelor de timp.

Legislația în vigoare prevede perioade de timp determinate pentru diferitele oportunități de a participa în procesul decizional.

(d) Privind alineatul 4, masurile luate pentru a asigura ca exista o participare din timp a publicului;

În conformitate cu legislația națională în vigoare, publicul este informat din timp în procesul decizional atunci când toate opțiunile sunt deschise, primul pas fiind anunțul privind depunerea solicitării.

Pentru proiectele care necesită o evaluare a impactului asupra mediului (EIA), solicitarea trebuie să includă de asemenea un rezumat cu caracter netehnic. Acest lucru asigură ca publicul să aibă o bază adecvată pentru consultări efective. La acest moment, nicio decizie nu este luată de către autoritatea competentă privind aprobarea eligibilității proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării pentru un acord de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii sau opinii privind solicitarea și documentele care o susțin. În conformitate cu art. 9 (9) din Legea 292/2018, publicul este informat despre decizia etapei de încadrare și are posibilitatea de a consulta aceasta decizie.

Publicul interesat este consultat în etapa de încadrare. Acesta are posibilitatea de a-și exprima comentariile și opiniile privind solicitarea titularului iar acestea sunt luate în considerare în elaborarea raportului de definire a domeniului. Acest raport este pus la dispoziția publicului, conform art. 10 (3) din Legea nr. 292/2018.

Publicul interesat are de asemenea posibilitatea să consulte și să transmită comentarii asupra raportului EIA (art. 14 (2) din Legea 292/2018: „Raportul privind impactul asupra mediului este supus comentariilor publicului interesat, ale cărui propuneri/ recomandări sunt luate în considerare în etapa de analiza a calitatii acestuia. ”

Acest raport face obiectul unei dezbateri publice. Autoritățile competente publică decizia de emitere/respingere a acordului de mediu și pun la dispoziția publicului conținutul acordului de mediu (inclusiv toate condițiile pe care acesta le conține), principalele motive și considerente pe care se bazează decizia de emitere/respingere, și o descriere, acolo unde este necesar, a principalelor măsuri pentru prevenire, reducerea și, dacă este posibil, compensarea efectelor semnificative adverse.

Considerăm ca participarea din timp a publicului presupunea acordarea publicului interesat posibilitatea de a contribui atunci când poate influența evaluarea de mediu a proiectului.

În urma anunțului public privind depunerea solicitării acordului de mediu, publicul are posibilitatea de a transmite comentarii și opinii privind aceasta solicitare și documentele pe care se bazează aceasta. Implicarea publicului în etapa de încadrare (în vederea întocmirii raportului

de definire a domeniului evaluării) ajută autoritatea competentă să se concentreze asupra celor mai importante aspecte ce trebuie evaluate din punctul de vedere al protecției mediului. Consultarea publicului interesat în timpul etapei de analiză contribuie la o evaluare efectivă a impactului proiectului propus. Pe cale de consecință, decizia finală (de emitere sau respingere a acordului de mediu) este bine motivată și șansele ca aceasta să fie schimbată sunt reduse.

(e) ***Privind alineatul 5, măsurile luate pentru a încuraja eventualii titulari să identifice publicul interesat, să intre în discuții, și să furnizeze informații privind obiectivele solicitării lor înainte de a solicita un acord;***

Ordinul de Ministru nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, a ghidului pentru evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontieră și a altor ghiduri specifice pentru diferite domenii și categorii de proiecte recomandă titularilor să își promoveze proiectele în cadrul publicului interesat și îi încurajază să furnizeze prezentările de proiect înainte de a aplica pentru o decizie/acord.

(f) ***Privind alineatul 6, măsurile luate pentru a asigura ca:***

(i) autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat toate informațiile relevante procesului decizional menționat în art.6 care sunt disponibile la data procedurii participării publicului;

(ii) în special, autoritatea publică competentă disponibilizează publicului interesat informațiile listate în acest alineat;

Așa cum s-a menționat mai sus, autoritățile publice competente pun la dispoziția publicului interesat toate informațiile relevante din procesul decizional. Documentația disponibilă publicului interesat conține informații despre locația propusă, rezumatul cu caracter tehnic, efectele potențiale semnificative ale activității propuse asupra mediului, alternativele studiate etc.

Conform Legii nr. 292/2018, titularii au obligația să furnizeze raportul EIA care este un document public și este disponibil publicului pentru comentarii. Raportul include informații, printre altele, despre:

- descrierea proiectului, cuprinzând date referitoare la amplasament, soluții tehnice propuse și mărimea proiectului, inclusiv o estimare a deșeurilor și a emisiilor;
- descrierea stării actuale a mediului și descrierea scurtă a evoluției sale probabile în cazul în care proiectul nu este implementat;
- descrierea factorilor de mediu susceptibili de a fi afectați de proiect;
- descrierea măsurilor avute în vedere pentru a evita, a reduce și, dacă este posibil, a remedia efectele adverse asupra mediului, inclusiv descrierea măsurilor de monitorizare, dacă este cazul;
- datele necesare pentru identificarea și evaluarea principalelor efecte pe care proiectul le poate avea asupra mediului și metodele de prognoză folosite;
- prezentarea generală a principalelor alternative studiate de titularul de proiect, cu indicarea motivelor alegerii sale, avându-se în vedere efectele asupra mediului;
- un rezumat fără caracter tehnic.

Potrivit Legii nr. 292/2018, în procedura de evaluare a impactului asupra mediului autoritățile competente pentru protecția mediului aduc la cunoștința publicului, din timp și cel mai târziu imediat ce informația poate fi furnizată într-un termen rezonabil, raportul EIA pentru comentarii din partea publicului, ale cărui observații vor fi luate în considerare în etapa de analiză. Autoritatea de mediu competentă va da un anunț public și va afișa pe pagina proprie de internet, informațiile obținute în etapa de încadrare și cea de analiză..

(g) ***Privind alineatul 7, măsurile luate pentru a asigura ca procedurile de participare a publicului permit acestuia să depună comentarii, informații, analize sau opinii pe care le considera relevante pentru activitatea propusă;***

Procedura pentru participarea publicului permite publicului să depună comentarii, informații și analize privind activitatea propusă. Publicul poate participa la dezbaterile publice și își poate exprima opiniile pe care acesta le considera relevante asupra activității propuse.

Publicul poate depune opinii în scris în fiecare dintre etapele procedurii EIA și în special comentarii asupra raportului EIA pot fi depuse în vederea discutării acestora în cadrul dezbaterii

publice. Asemenea prevederi sunt cuprinse în metodologia privind aplicarea procedurii EIA adoptată prin legislație subsecventă.

(h) **Privind alineatul 8, măsurile luate pentru a asigura ca într-o decizie se iau în considerare rezultatele participării publicului;**

Legislația în vigoare stabilește ca autoritatea competentă trebuie să ia în considerare rezultatele participării publicului în procesul decizional. OUG nr.195/2005 privind protecția mediului stabilește principiul participării publicului în procesul decizional. Menționează, de asemenea, că procedurile specifice trebuie furnizate în acte normative speciale.

Spre exemplu, în legislația română (*Legea 292/2018*), se solicită ca decizia EIA să ia în considerare rezultatele consultărilor și toate informațiile obținute în conformitate cu această procedură.

(i) ***Privind alineatul 9, măsurile luate pentru a asigura ca publicul este prompt informat asupra unei decizii în conformitate cu procedurile adecvate;***

Publicul este informat asupra deciziei luate prin anunțuri postate pe pagina de internet a autorității publice și a titularului de proiect. Anunțurile conțin textul deciziei, inclusiv principalele motive și considerente pe care se bazează.

Titularul de proiect face anunțul privind decizia luată în ziare naționale/locale (*Anexa 5 din Legea 292/2018*), în timp ce autoritățile de mediu publică pe pagina proprie de internet decizia luată, inclusiv conținutul și motivele acesteia.

Art. 19 (1) din Legea nr. 292/2018 asigură implementarea cerinței din alineatul 9 al Convenției. De altfel, acest articol asigură transpunerea și a art. 9 (1) din Directiva EIA.

(j) ***Privind alineatul 10, măsurile luate pentru a asigura ca atunci când o autoritate publică reconsideră sau actualizează condițiile de operare pentru o activitate menționată în alineatul 1, prevederile alineatelor 2 – 9 se aplică făcând schimbările necesare, acolo unde este cazul;***

Anexa 5 la *Legea nr. 292/2018*, prevede ca atunci când o autoritate publică revizuieste o decizie luată, participarea publicului trebuie inclusă. Astfel art. 41 prevede ca autoritatea competentă pentru protecția mediului să transmită titularului anunțul public întocmit conform modelului din anexa nr. 5.T. Titularul proiectului informează publicul asupra deciziei etapei de încadrare prin publicare în presa națională sau locală, prin afișare la sediul propriu și pe pagina proprie de internet, precum și la sediul autorității/autorităților administrației publice locale pe raza căreia/căroră este propusă implementarea proiectului. autoritatea competentă pentru protecția mediului publică pe pagina de internet anunțul și proiectul deciziei etapei de încadrare. Publicul interesat poate transmite autorității competente pentru protecția mediului comentarii/opinii/observații privind decizia autorității competente pentru protecția mediului, în termen de 10 zile de la afișarea acesteia pe pagina de internet a autorității competente pentru protecția mediului. În situația în care comentariile/observațiile justificate ale publicului interesat conduc la reconsiderarea deciziei, aceasta se pune la dispoziția publicului de către autoritatea competentă pentru protecția mediului și de către titularul proiectului, prin afișare pe pagina de internet. În situația în care comentariile/observațiile justificate ale publicului interesat nu conduc la reconsiderarea deciziei sau în lipsa acestora proiectul deciziei devine decizie finală.

(k) *Privind alineatul 11, măsurile luate pentru a aplica prevederile articolului 6 la deciziile privind autorizarea introducerii deliberate a organismelor modificate genetic în mediu.*

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.43/2007 privind introducerea deliberată în mediu și pe piața a organismelor modificate genetic conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art.6 alin.(4) și art.17.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.44/2007 privind condițiile de izolare a organismelor modificate genetic, aprobată prin Legea nr.3/2008, garantează informarea și consultarea publicului în procedura de autorizare a activităților ce folosesc organisme modificate genetic în condiții de izolare, în art.20.

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr.24/2008.

XVI. Obstacolele întâmpinate în implementarea articolului 6

Descrieți orice obstacol întâmpinat în implementarea oricăruia dintre alineatele articolului 6.

Uneori, lipsa resurselor financiare poate fi un obstacol.

XVII. Furnizați informații privind aplicarea practică a prevederilor articolului 6

Furnizați alte informații privind implementarea prevederilor privind participarea publicului în procesul decizional al activităților specifice din articolul 6, spre exemplu, dacă există statistici sau alte informații disponibile privind participarea publicului procesul decizional al activităților specifice sau privind deciziile de a nu aplica prevederile acestui articol activităților care au drept scop apărarea națională.

Dezbaterile publice sunt obligatorii în cadrul procedurii EIA derulate pentru proiecte și are loc în fiecare județ (există 42 de județe în România). Aceste dezbateri sunt organizate de către agențiile județene pentru protecția mediului (AJPM) cu sprijinul titularului.

Pentru a promova participarea publicului în cadrul proceselor decizionale, sunt respectate prevederile legislației de mediu în vigoare privind parcurgerea procedurilor de emitere a actelor de reglementare: anunțuri publice în mass-media, site-ul instituțiilor, site-ul titularului, afișare la sediul primăriei, sediul titularului, dezbateri publice.

XVIII. Adrese de internet relevante în implementarea articolului 6

Enumerați adrese de internet relevante, dacă sunt disponibile:

A se vedea răspunsul la întrebarea VI

XIX. Practicile adecvate si/sau a alte prevederi stabilite pentru ca publicul sa participe la elaborarea planurilor și programelor referitoare la mediu, conform articolului 7

Enumerati practicile adecvate si/sau a alte prevederi stabilite pentru ca publicul sa participe la elaborarea planurilor și programelor referitoare la mediu, conform articolului 7. Descrieti transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și cerinței de non-discriminare din articolul 3, paragraful 9.

Participarea publicului în timpul elaborării planurilor și programelor cu privire la mediu a fost stabilită prin transpunerea în legislația națională a Directivelor 2001/42/CE și 2003/35/CE.

HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe transpune prevederile Directivei 2001/42/CE. Informarea publicului și participarea la procedura de evaluare de mediu se regasesc în secțiunea 4 a HG nr. 1076/2004.

HG nr. 564/2006 privind cadrul de realizare a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul transpune Directiva 2003/35/CE. Această Hotărâre a Guvernului este emisă în vederea aplicării art. 7 din Convenția Aarhus și împreună cu HG nr. 1076/2004 implementează prevederile art. 7 din Convenția Aarhus. HG nr. 564/2006 transpune definiția termenului de public din Convenția Aarhus.

Art. 4(1) din HG nr. 564/2006 stipulează că “publicul participă efectiv și din timp, având posibilitatea de a se documenta și de a transmite comentarii, întrebări sau opinii înaintea luării unei decizii, când opțiunile privind elaborarea unui plan sau program ori modificarea sau revizuirea unui plan ori program sunt încă deschise.”

Conform cu art. 5 din HG nr. 564/2006, publicul este informat, inter alia, cu privire la inițierea procesului de elaborare a unui plan sau program și la dreptul de a participa la luarea deciziei. Participarea publică include o dezbateră publică obligatorie pentru planul/programul, subiect al acestui act normativ.

Art 9 (1) și (3) din HG nr. 564/2006 stipulează că autoritatea publică trebuie să ia în considerare rezultatul participării publice și trebuie să informeze, în consecință, publicul. Art. 2(2) din HG nr. 564/2006 prevede pentru transpunerea cerinței de non-discriminare, după cum urmează: orice persoană fizică fără discriminare a cetățeniei, naționalității și domiciliului și în cazul persoanelor juridice, fără discriminare în ceea ce privește unde își are înregistrat sediul sau unde își desfășoară efectiv activitatea.

HG nr. 1076/2004 prevede definirea termenului de public așa cum se regăsește în textul Convenției Aarhus. HG nr. 1076/2004 prevede că în procesul de consultare, împreună cu prezentarea planului/programului către autoritatea de mediu pentru a se lua decizia dacă se va realiza evaluarea strategică de mediu, publicul este informat prin anunțuri publice și are acces la versiunea inițială a planului/programului. Aceasta se face din timp, așa cum se cere în HG nr. 1076/2004, de la începutul planului/programului.

Art. 2, lit. b) definește evaluarea de mediu ca și elaborarea raportului de mediu, consultarea publicului și a autorităților publice și a autorităților publice interesate de efectele asupra mediului a implementării planurilor sau programelor, luându-se în considerare raportul de mediu și rezultatele consultărilor în procesul de luarea deciziilor și furnizarea informației cu privire la decizie.

Cu toate acestea, de obicei publicul este interesat mai mult de procedura EIA, unde nivelul de detalii este mai mare și este ușor să se înțeleagă care sunt schimbările posibile imediate în ceea ce privește mediul, decât de procedura SEA care este stabilită pentru un nivel strategic și unde trebuie să se cerceteze perspectivele.

Potrivit HG 1076/2004, responsabilitatea implicării publicului este împărțită între beneficiar și autoritatea de mediu.

În timpul etapei de încadrare din procedura SEA, beneficiarul informează publicul despre primul draft al planului/programului, anunțând în mod repetat în mass-media (2 anunțuri publice la distanță de 3 zile) și publicând pe pagina sa de internet.

Primul anunț se face simultan cu notificarea autorității publice. Publicul poate trimite comentarii și propuneri în scris la autoritatea competentă de mediu în termen de 15 zile de la publicarea anunțului. După luarea deciziei de încadrare, autoritatea face publică decizia pentru 10 zile, iar comentariile și opiniile publicului sunt luate în calcul pentru reconsiderarea deciziei. Anunțul privind decizia de încadrare este publicată în mass-media de către beneficiar.

De asemenea, proiectul de plan/program și raportul de mediu fac obiectul dezbaterii publice.

După elaborarea raportului de mediu, beneficiarul planului/programului face anunțuri publice în mass-media și poartă pe pagina de internet privind disponibilitatea planului/programului și a raportului de mediu (2 anunțuri publice la 3 zile distanță). Aceste anunțuri se fac cu 45 de zile înainte de dezbateră publică sau cu 60 de zile în cazul planurilor sau programelor cu efect transfrontieră. Dezbateră publică se organizează pentru discutarea

planului și a raportului de mediu. Publicul își poate exprima opinia prin transmiterea de comentarii scrise beneficiarului sau autoritățile competente de mediu înainte de dezbateră publică și de asemenea, la dezbateră publică. Comentariile acestor comentarii sunt luate în calcul și pot duce la modificarea planului/programului și a raportului de mediu.

Decizia finală este anunțată în mass-media de către beneficiar și pe pagina de internet a autorității de mediu.

Beneficiarul are obligația de a informa autoritățile consultate în timpul procedurii SEA, publicul și statele potențial afectate și de a le pune la dispoziție următoarele documente:

- planul/programul adoptat,
- o declarație privind modul în care aspectele de mediu sunt integrate în plan, modul în care raportul de mediu a fost pregătit, modul în care opiniile exprimate de public și de alte autorități și, dacă este cazul, rezultatele consultărilor au fost luate în considerare în luarea deciziei de emitere a avizului de mediu, motivele pentru alegerea alternativei de plan sau program avizate, în comparație cu alte alternative prezentate
- măsurile decise privind monitorizarea efectelor asupra mediului

Beneficiarul va face un anunț în mass-media și pe pagina sa de internet privind timpul și locul pentru consultarea documentelor.

Autoritatea publică centrală care promovează planul sau programul pune la dispoziție autorității centrale de mediu din statele potențial afectate, în cadrul relațiilor bilaterale, documentele de mai sus.

XX. Oportunități pentru participarea publicului în elaborarea politicilor referitoare la mediu, conform articolului 7.

Explicați ce oportunități există pentru participarea publicului în elaborarea politicilor referitoare la mediu, conform articolului 7.

Politicile guvernamentale în ceea ce privește mediul sunt materializate în strategii, planuri sau programe. Aceste documente sunt subiect al HG nr. 1076/2004 sau al HG nr. 564/2006.

XXI. Obstacole întâlnite în implementarea art. 7

Descrieți orice obstacol întâlnit în implementarea art. 7.

Neconștientizarea publicului privind problemele de mediu, din diferite motive: standardul de viață, mijloacele de informare, vârsta, educație, interes profesional etc.

XXII. Informații referitoare la aplicarea practică a prevederilor articolului 7

Furnizați informații referitoare la aplicarea practică a prevederilor articolului 7.

România a derulat proceduri SEA, care sunt supuse participării publicului inclusiv prin organizarea unor sedințe de audieri publice pentru toate programele operaționale sectoriale dezvoltate în perioada 2013-2020. De asemenea, pentru perioada de programare 2017-2020, MMAP a aplicat procedura SEA, inclusiv pașii privind participarea publicului, pentru toate programele operaționale sectoriale și pentru alte planuri/programe/strategii din domenii precum: transport, competitivitate economică, deșeurile, schimbări climatice, agricultură,

silvicultură, energie, industrie, activitatea de extracție a resurselor minerale, gestionarea deșeurilor, gospodărirea apelor, telecomunicații, turism, dezvoltare regională.

XXIII. Adrese de website-uri relevante pentru implementarea articolului 7

Furnizați adrese de website-uri relevante pentru implementarea articolului 7, dacă sunt disponibile:

A se vedea răspunsul la întrebarea VI

XXIV. Eforturile făcute pentru a promova participarea publicului la elaborarea reglementărilor care pot avea un efect semnificativ asupra mediului, conform articolului 8

Descrieti eforturile facute pentru a promova participarea efectiva a publicului la elaborarea reglementarilor de către autoritățile publice și a altor norme de drept cu aplicabilitate generala care pot avea un efect semnificativ asupra mediului, conform articolului 8. Descrieti transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și a cerinței de nediscriminare din art.3, paragraful 9.

Participarea publicului la elaborarea legislației/reglementărilor se realizează în conformitate cu Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare, ce stimulează participarea activă a cetățenilor în procesul de elaborare a actelor normative și în procesul de luare a deciziei. Legea 52/2003 stabilește ca autoritatea publică are obligația să informeze și să supună spre examinare publicului în dezbaterile publice actele normative, să asigure accesul în procesul de luare a deciziilor și la rezultatul dezbaterilor publice.

Autoritatea publică are obligația să publice anunțul referitor la proiectul de act normativ pe propriul site, să-l afișeze la sediul sau în mass - media locală sau centrală.

Sunt publicate pe paginile web – proiectele de acte normative, acte de reglementare, decizii, hotărâri dând publicului posibilitatea de a participa activ la elaborarea acestora.

La cererea în scris, autoritatea publică trimite o copie a actului normativ cetățeanului interesat.

Anunțul trebuie să fie publicat cu 30 de zile lucrătoare înainte de transmiterea actului normativ spre adoptare, aprobare sau emitere.

Autoritatea publică are obligația să stabilească o perioadă de cel puțin 10 zile pentru primirea comentariilor publicului.

Dezbaterile publice cu privire la propunerea de act normativ poate fi organizată de către autoritatea publică la cererea a cel puțin unei singure persoane. Ordinul nr.1325/2000 privind participarea publicului, prin reprezentanții săi, la pregătirea planurilor, programelor, politicilor și legislației privind mediul stabilește un dialog între autoritățile publice de mediu și ONG-uri, într-un grup de lucru.

XXV. Obstacole întâlnite în implementarea articolului 8

Descrieti orice obstacol întâlnit în implementarea articolului 8

Insuficient personal cu pregatire juridică în cadrul instituțiilor publice.

XXVI. Informații suplimentare privind aplicarea practica a prevederilor privind participarea publicului conform articolului 8

Furnizati informații suplimentare privind aplicarea practica a prevederilor privind participarea publicului conform articolului 8

XXVII. Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 8, dacă sunt disponibile

www.gov.ro, www.mmediu.ro

XXVIII. Legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile accesului la justiție din articolul 9

Enumerați legislația, reglementările și alte măsuri care implementează prevederile accesului la justiție din articolul 9.

Explicați cum a fost implementat fiecare paragraf al articolului 9. Descrieți transpunerea definițiilor relevante din articolul 2 și non-discriminarea cerută în articolul 3, paragraful 9.

Măsurile legislative care implementează prevederile cu privire la accesul la justiție sunt: Constituția României, Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, Legea nr. 544/2001, privind liberul acces la informațiile de interes public, HG nr.878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, Legea nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, Codul de Procedura Civilă.

Constituția României menționează la articolul 21 privind accesul liber la justiție că:

- 1) Orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.
- 2) Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept.
- 3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.
- 4) Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.

Referitor la garanțiile pe care le aduce, prevederile art. 21 din Constituție sunt strâns legate de alte articole, cum ar fi: art. 1, alin. (4) – privind separarea puterilor, art. 24 – privind dreptul la apărare, art. 52 – privind drepturile unei persoane vătămate într-un drept al sau ori într-un interes legitim, de o autoritate publică etc.

Codul de Procedură Civilă prevede la art. 30 că orice persoană care are o pretenție împotriva unei alte persoane ori urmărește soluționarea în justiție a unei situații juridice are dreptul să facă o cerere înaintea instanței competente.

Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, modificată, prevede la art.1 ca “Orice persoana care se considera vătămată într-un drept al sau ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.”

HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul conține prevederi cu privire la accesul la justiție legat de informația de mediu (Pilonul întâi), după cum urmează:

“Art.16(1) Orice solicitant care considera că cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsă nejustificat, parțial sau în totalitate, a fost ignorată ori rezolvată cu un răspuns necorespunzător din partea unei autorități publice sau că nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 și ale art. 29 - 31, se poate adresa cu plângere prealabilă conducătorului respectivei autorități publice, solicitând reconsiderarea actelor sau omisiunilor.

(2) Plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) se soluționează potrivit dispozițiilor art. 7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 7 decembrie 2004.

(3) Procedura administrativă prealabilă prevăzută la alin. (1) este scutită de taxe.

ART. 17

(1) Solicitantul care, ca urmare a aplicării prevederilor art. 16 alin. (1), se considera lezată într-un drept al sau prevăzut de prezenta Hotărâre sau care nu a primit răspuns la plângerea sa prealabilă în termenul legal stabilit poate depune o cerere la instanța de contencios administrativ competentă, unde sunt examinate actele sau omisiunile autorității publice în cauză.

(2) Soluționarea cererii se face în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 554/2004.

ART. 18

Potrivit Legii nr. 554/2004, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și terța persoană vătămată într-un drept al sau ori într-un interes legitim ca urmare a furnizării de informații privind mediul.

ART. 19

(1) Hotararile judecatoresti definitive și irevocabile prin care s-au admis actiunile formulate potrivit dispozitiilor Legii nr. 554/2004 constituie titluri executorii impotriva autorității publice care detine informația privind mediul.

(2) Hotararile instantelor de judecata se redacteaza în scris și se motiveaza în fapt și în drept.”

În 2018, odată cu schimbarea legislației privind evaluarea impactului asupra mediului, pentru transpunerea modificărilor Directivei EIA, România a adoptat Legea nr. 292/2018 cu această ocazie prevederile privind accesul în justiție au fost făcute mai vizibile prin includerea acestora într-un capitol diferit (Capitolul 3, Accesul la Justiție).

Legea 292/2018 prevede la art.21 (1) ca orice persoană care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim să se poată adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile ori omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului în procedura EIA.

Art.21 (2) prevede ca orice organizație neguvernamentală care promovează protecția mediului și este legal înregistrată, să se poată adresa instanței de contencios administrativ competente.

Prevederile relevante privind accesul la justiție legate de participarea publicului la luarea deciziei pentru activități specifice sunt incluse în Legea 292/2018, art.21-22, după cum urmează:

“ART. 21

(1) Orice persoană care face parte din publicul interesat sau care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a ataca, din punct de vedere procedural sau substanțial, actele, deciziile ori omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului, inclusiv aprobarea de dezvoltare, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ competente și orice organizație neguvernamentală care îndeplinește cerințele prevăzute la art. 2 lit. f), considerându-se că acestea sunt vătamate într-un drept al lor sau într-un interes legitim.

(3) Actele sau omisiunile autorității publice competente care fac obiectul participării publicului se atacă în instanță odată cu decizia etapei de încadrare, cu acordul de mediu ori, după caz, cu decizia de respingere a solicitării acordului de mediu, respectiv cu aprobarea de dezvoltare sau, după caz, cu decizia de respingere a solicitării aprobării de dezvoltare.

ART. 22

(1) Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoanele prevăzute la art. 21 au obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei prevăzute la art. 21 alin. (3) sau autorității ierarhic superioare revocarea, în tot ori în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștința publicului a deciziei.

(2) Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate.

(3) Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă.”

Definiția cu privire la publicul interesat este transpusă în art. (2), litera g), din Legea nr. 292/2018. Art. 2 (5) din HG nr. 878/2005 prevede deasemenea ca solicitant informației privind mediul poate fi “orice persoana fizica sau juridica care solicita informații privind mediul, indiferent de cetătenie, naționalitate sau domiciliu, iar în cazul persoanelor juridice, indiferent de locul în care sunt înregistrate sau în care se afla centrul efectiv al activității lor”.

De asemenea, în special, descrieti:

(a) *Conform cu paragraful 1, măsurile luate pentru a se asigura ca:*

(i) *orice persoana care considera ca solicitarea informației, conform prevederilor art. 4, a fost ignorată, în mod gresit refuzată, partial sau în totalitate, ori care considera ca a primit un raspuns inadecvat sau ca cererea sa nu a fost considerată conform prevederilor art. 4, de a avea acces la o procedura de recurs în*

fata instantei de judecata sau a altui organism independent și impartial prevăzut de lege;

Aceasta prevedere este cuprinsa in Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, la art.1(1)-(4), art.7(1)-(4), (7).

Art.16 (1) din HG nr. 878/2005, stabilește dreptul la o procedura administrativa prealabila dupa cum urmeaza: “Orice solicitant care considera ca cererea sa pentru furnizarea unor informații privind mediul a fost respinsa nejustificat, partial sau in totalitate, a fost ignorata ori rezolvata cu un raspuns necorespunzator din partea unei autorități publice sau ca nu au fost respectate prevederile art. 3 - 8, art. 11 - 15 și ale art. 29 - 31, se poate adresa cu plangere prealabila conducatorului respectivei autorități publice, solicitand reconsiderarea actelor sau omisiunilor.”

(ii) In cazul în care o parte asigura un astfel de recurs in fata unei instante de judecata, ea va face astfel incat o asemenea persoana sa aiba acces și la o procedura de fond stabilita de lege, care sa fie gratuita sau nu prea scumpa, in cazul reconsiderarii solicitarii de către o autoritate publica sau al revizuirii de către un organism independent și impartial, altul decat o instanta de judecata;

Prevederile se regasesc in art.7 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile ulterioare.

HG nr. 878/2005 prevede la art.16(3) ca procedura administrativa prealabila este gratuita.

Legea nr. 292/2018 prevede la art. 25(3) ca procedura administrativa prealabila este gratuita, echitabila, rapida și corecta.

(iii) *Decizia finala luata in concordanta cu prevederile pct. 1 trebuie sa fie obligatorie pentru autoritatea publică care detine informatia. Motivele trebuie sa fie declarate in scris, cel puțin in cazul în care informația este refuzata conform prevederilor acestui punct;*

Legislația națională care contine prevederi la care se face referire la acest punct este:

- Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, art. 22, 24, 25
- HG nr. 878/2005, art. 19
- *Legea nr. 292/2018 , Article 22.*

(b) *Masurile luate pentru a asigura ca in cadrul legislatiei nationale membrii publicului interesat care intrunesc criteriile stabilite in paragraful 2 au acces la procedura de revizuire in fata unei instante si/sau a altui organism independent și impartial stabilit de lege pentru a ataca normele substantiale și procedurale ale oricarei decizii, act sau omisiune subiect al prevederilor art 6;*

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, prevede la art. 1 ca “Orice persoana care se considera vatamata într-un drept al sau sau ori într-un interes legitim, de către o autoritate publica, printr-un act administrativ sau prin nesolutionarea în termenul legal a unei cerei, se poate adresa instantei de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoasterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atat privat, cat și public

Conform Legii 554/2004, instanta de judecata are competenta sa judece legalitatea actelor administrative, a actiunilor sau omisiunilor care au stat la baza emiterii deciziei administrative finale.

Legea nr. 292/2018, art. 22 (1) și (2) prevede accesul la o procedura de revizuire care se numeste procedura administrativa prealabila, procedura aflata in concordanta de asemenea cu Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Aceasta procedura administrativa prealabila se face de către autoritatea publică care a emis decizia de emitere/respingere a acordului de mediu sau se poate face de către o autoritate ierarhic superioara

Legea nr. 292/2018, art. 21 (1-3) și 22, prevede ca publicul interesat are dreptul a se adreseze instantelor de judecata, conform Legii nr. 554/2004 , dacă acestea considera, dupa realizarea procedurii administrative prealabile, ca drepturile lor au fost incalcate.

(c) Conform cu paragraful 3, fiecare parte trebuie sa asigure ca, in momentul în care toate criteriile sunt indeplinite, dacă acestea sunt prevăzute de legislația națională, membrii publicului sa aiba acces la procedurile administrative sau juridice pentru a contesta actele sau omisiunile persoanelor private și autorităților publice, care contravin prevederilor legislației naționale cu referire la mediu;

Articolul 21 (1) din Constituția României, modificata, stipuleaza ca “orice persoana se poate adresa justiției pentru apararea drepturilor, a libertatilor și a intereselor sale legitime”.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 asigura:

- dreptul fiecăruia de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzata. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public. (articolul 1);
- dreptul la recurs (articolul 20).

OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată prin Legea nr. 265/2006 stipuleaza următoarele:

- La art.5, lit.d) “dreptul de a se adresa, direct sau prin intermediul organizațiilor pentru protecția mediului, autorităților administrative și/sau judecătorești, după caz, în probleme de mediu, indiferent dacă s-a produs sau nu un prejudiciu;
La art. 20(6) “organizațiile neguvernamentale care promoveaza protecția mediului au drept la acțiune în justiție în probleme de mediu, având calitate procesuală activă în litigiile care au ca obiect protecția mediului.”

Legea nr. 292/2018 , art. 21 (a se vedea mai sus).

(d) Conform paragrafului 4 din Convenția Aarhus, măsurile luate pentru a se asigura ca:

(i) *Procedurile la care se refera pct. 1, 2 și 3 trebuie sa asigure despăgubiri adecvate și efective;*

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, modificata, contine prevederi cu privire la despăgubirile ce pot fi acordate pentru pagubele suferite. Instanța decide asupra despăgubirilor pentru pagubele materiale și morale suferite.

Legea nr. 292/2018 prevede ca procedura administrativă prealabilă este gratuită, echitabilă și corectă.

(ii) *Astfel de proceduri care intrunesc din alte puncte de vedere cerintele acestui paragraf;*

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 prevede termene limita specifice și taxe rezonabile.

În concordanță cu Codul de Procedura Civilă, toate deciziile instanței sunt acordate în format scris și contin motive de facto și de jure.

(e) *Conform cu paragraful 5, masuri luate pentru a asigura ca informația cu privire la accesul la procedurile de recurs administrativ sau judiciar este facuta publica.*

Articolul 15 din HG nr. 878/2005 prevede ca în cazul respingerii cererii cu privire la informația privind mediul, autoritățile publice trebuie sa furnizeze informații despre accesul la justiție.

Legea nr. 292/2018 prevede ca decizia cu privire la procedura EIA trebuie sa includa informații despre procedura juridică și administrativă prealabilă.

Conform Codului de Procedura Civilă, procedurile judiciare sunt publice în România și orice persoană poate fi prezentă în sala de judecată. Recent, Consiliul Suprem al Magistraturii a hotărât ca toate deciziile care sunt de interes public vor fi disponibile pe internet, pe paginile web ale instanțelor de judecată.

XXIX. Obstacole întâlnite în implementarea articolului 9

Descrieti orice obstacol întâlnit în implementarea oricărui paragraf al articolului 9.

Insuficient personal cu pregătire juridică în cadrul autorităților pentru protecția mediului.

XXX. Informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor articolului 9

Furnizați informații suplimentare privind aplicarea practică a prevederilor privind accesul la justiție conform articolului 9, de exemplu există statistici disponibile privind accesul la justiție în probleme de mediu și există mecanisme pentru înlăturarea sau reducerea barierele financiare și a altor bariere în calea accesului la justiție?

Art. 3, punctul 7 al cincilea paragraf din Directiva EIA este transpus în legislația Națională prin art. 22 (3) din Legea nr. 292/2018. Acest articol prevede următoarele: „Procedura de soluționare a plângerii prealabile prevăzută la alin. (1) și (2) este gratuită și trebuie să fie echitabilă, rapidă și corectă”.

În ceea ce privește termenul de soluționare, la art. 22(1) este prevăzut că publicul interesat, inclusiv organizațiile neguvernamentale, înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, au „[...] obligația să solicite autorității publice emitente a deciziei [...] sau autorității ierarhic superioare, revocarea, în tot sau în parte, a respectivei decizii. Solicitarea trebuie înregistrată în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință publicului a deciziei”. Art. 22 (2) precizează că: „Autoritatea publică emitentă are obligația de a răspunde la plângerea prealabilă prevăzută la alin. (1) în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la acea autoritate”.

În cazul în care petentul nu este mulțumit de decizia autorității publice emitente sau a autorității ierarhic superioare, ca răspuns la solicitare, acesta se poate adresa instanței de contencios competente, așa cum este prevăzut la art. 22 (1).

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare (noul Cod de procedură civilă), reprezintă expresia unui efort susținut, desfășurat pe parcursul mai multor ani, care a avut drept scop esențial crearea în materia procesului civil a unui cadru legislativ modern care să răspundă pe deplin imperativelor funcționării unei justiții moderne, adaptate așteptărilor sociale, precum și necesității creșterii calității acestui serviciu public.

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila prin care a fost reformat întreg sistemul procesual civil, aduce modificari importante și în materia cheltuielilor de judecata, noua reglementare aducand un plus de claritate institutiei.

Astfel, prin prevederile art.451 alin. (1) au fost definite cheltuielile de judecata astfel:

„Cheltuielile de judecata constau în taxele judiciare de timbru și timbru judiciar, onorariile avocaților, ale experților și ale specialiștilor (...), sumele convenite martorilor pentru deplasare și pierderile cauzate de necesitatea prezentei la proces, cheltuielile de transport și, dacă este cazul, de cazare, precum și orice alte cheltuieli necesare pentru buna desfășurare a procesului”.

Mai mult, potrivit prevederilor art.451 alin.(2) și (3) „instanța poate, chiar și din oficiu, să reducă motivat partea din cheltuielile de judecata reprezentand onorariul avocaților, plata experților judiciari și specialiștilor, atunci când acesta este vadit disproportionat în raport cu valoarea sau complexitatea cauzei ori cu activitatea desfășurată de acestia, ținând seama și de circumstanțele cauzei”.

În egală măsură, noul Cod de procedura civila răspunde și exigentelor decurgând din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și, implicit, din cele statuate în jurisprudența C.E.D.O.

La art.90-91 din Codul de procedura civila cuprinde prevederi legale referitoare la Asistenta judiciară, astfel:

„Art.90 – Condiții de acordare:

- (1) Cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor pe care le presupune declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejdui propria sa întreținere sau a familiei sale, poate beneficia de asistenta judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar.

- (2) Asistenta judiciară cuprinde:
 - a) acordarea de scutiri, reduceri, esalonari sau amanari pentru plata taxelor judiciare prevăzute de lege;
 - b) apărarea și asistenta gratuită printr-un avocat desemnat de barou;
 - c) orice alte modalități prevăzute de lege.
- (3) Asistenta judiciară poate fi acordată oricând în cursul procesului, în tot sau numai în parte.
- (4) Persoanele juridice pot beneficia de facilități sub forma de reduceri, esalonari sau amanari pentru plata taxelor judiciare de timbru datorate pentru acțiuni și cereri introduse la instanțele judecătorești, în condițiile legii speciale.”

„Art.91 – Dispoziții speciale

Dispozițiile cuprinse în legi speciale privind scutirea de taxe, tarife, comisioane sau cautiuni pentru cererile, acțiunile și orice alte măsuri luate în vederea administrării creanțelor fiscale rămân aplicabile.”

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă un act normativ care prezintă interes în ceea ce privește analiza cadrului legal în materia cheltuielilor de judecată.

Scutirea de la plata taxei judiciare de timbru se aplică conform prevederilor art.29 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Prin art.29 nu se prevăd scutiri de taxe în cauze de mediu.

De asemenea, accesul liber la justiție este asigurat pentru acele persoane ale căror mijloace financiare le-ar împiedica să aibă acces la actul de justiție, prin oferirea sprijinului necesar pentru exercitarea acestui drept fundamental, sub formă de ajutor public judiciar, conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă. Această ordonanță stabilește începând cu anul 2008 un sistem public de ajutor judiciar în materie civilă pentru a asigura acces real în justiție. Acest sistem este în concordanță cu Directiva 2002/8/EC din 27 ianuarie 2003 *de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii.*

XXXI. Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 9

Adrese de web site relevante pentru implementarea articolului 9, dacă acestea sunt disponibile

<http://www.just.ro>

Rapoartele CSM privind Starea justiției pe ultimii ani

<https://www.csm1909.ro/267/3570/Rapoarte-privind-starea-justitiei>

www.mmediu.ro www.anpm.ro

Articolele 10-22 nu se referă la implementarea națională.

XXXII. Comentarii generale privind scopul Convenției

Dacă considerați, arătați cum implementarea Convenției contribuie la protecția dreptului oricărei persoane, din generațiile prezente și viitoare, de a trăi într-un mediu adecvat pentru sănătate și bunăstare.

Implementarea Convenției asigură un mai bun acces la informație și participarea publicului în luarea deciziilor îmbunătățindu-se calitatea deciziilor autorităților publice, contribuie de asemenea, la constientizarea publicului cu privire la problemele de mediu și promovează educația ecologică în scopul unei mai profunde înțelegeri a problemelor de mediu.

XXXIII. Măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a prevederilor cu privire la organismele modificate genetic în conformitate articolului 6 bis și anexa I bis

Descriți măsurile legislative, de reglementare și alte măsuri de aplicare a dispozițiilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic în articolul 6 bis.

Agenția Națională de Protecție a Mediului (ANPM) este autoritatea competentă pentru Directiva 2001/18/EC privind introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (OMG).

ANPM asigură informarea publicului și participarea acestuia în procesul de luare a deciziilor, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 43/2007 privind introducerea deliberată în mediu a OMG aprobată prin Legea nr. 247/2009, care transpune Directiva 2001/18/EC.

Legislația națională include prevederi privind consultarea și informarea publicului și participarea acestuia la luarea deciziilor în procesul de luare a deciziilor privind introducerea deliberată în mediu a OMG. Toate notificările sunt publicate pe paginile de internet ale JRC (Joint Research Centre – European Commission) și ANPM. Informarea publicului la nivel național este făcută în cooperare cu agențiile locale de mediu care funcționează în subordinea ANPM. Evaluarea de risc înaintată de notificator autorității competente precum și deciziile luate de către autoritatea competentă sunt publicate pe pagina ANPM: www.anpm.ro. Dacă este necesar sunt organizate dezbateri publice în timpul procedurii de autorizare pentru introducerea deliberată în mediu și pe piață a OMG.

ANPM nu divulgă unei terțe părți nicio informație care a fost acceptată a fi confidențială și protejează dreptul intelectual de proprietate, referitor la datele primite.

În niciun caz următoarea informație nu poate fi confidențială:

- Caracteristicile generale ale organismului modificat genetic, numele și adresa notificatorului, locația de cultivare;
- Măsurile de izolare;
- Orice efect advers asupra sănătății umane și a mediului;
- Planurile de urgență.

(a) *Cu privire la paragraful 1 al articolului 6 bis și:*

(i) **Paragraful 1 din anexa I bis, aranjamente cu privire la cadrul de reglementare al Partilor pentru a asigura o informare eficientă și participarea publicului la deciziile care fac obiectul prevederilor articolului 6 bis;**

Autoritatea Competentă consultă și informează publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației în vigoare privind accesul publicului la informații și privind confidențialitatea;

Astfel, în cazul cultivării în scop de cercetare a plantelor superioare modificate genetic, conform prevederilor art. 13 (2) g), a OUG 43/2007 orice operator, înainte de introducerea deliberată în mediu a unui organism modificat genetic sau a unei combinații de asemenea organisme în România, trebuie să transmită o notificare autorității competente în vederea obținerii autorizației, care să conțină printre altele în format electronic și pe suport de hârtie, informația pentru public, conform modelului din anexa nr. 8 a OUG 43/2007.

În cazul cultivării în scop comercial a plantelor superioare modificate genetic, notificarea trebuie de asemenea să conțină informațiile destinate publicului precum și un rezumat al notificării.

(ii) **Paragraful 2** din anexa I bis, orice excepții prevăzute în cadrul de reglementare al Partilor la procedura de participare a publicului prevăzută în anexa I bis și criteriile pentru o astfel de excepție;

-

(iii) **Paragraful 3** al anexei I bis, măsurile luate pentru a pune la dispoziția publicului într-un mod adecvat, în timp util și eficient un rezumat al notificării introdus pentru a obține o autorizație pentru introducerea deliberată sau introducerea pe piață a unor astfel de organisme modificate genetic, precum și raportul de evaluare, dacă sunt disponibile

În termen de 5 zile de la începerea procedurii de autorizare autoritatea competentă publică pe internet rezumatul notificării și informațiile destinate publicului.

(iv) **Paragraful 4** din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura că în nici un caz, informațiile prevăzute la alineatul respectiv sunt considerate confidențiale;

Art. 43 al OUG 43/2007 conține prevederi privind confidențialitatea;

Art. 43 (3) Autoritatea competentă decide, după consultarea notificatorului, care sunt informațiile care vor fi considerate drept confidențiale și informează cu privire la hotărârea luată notificatorul, autoritățile implicate și organul de control.

Art. 43 (4) Nu sunt confidențiale următoarele informații:

- a) descrierea generală a organismului modificat genetic, numele și adresa notificatorului, scopul introducerii, locația introducerii și utilizările preconizate;
- b) metodele și planurile de monitorizare a organismului modificat genetic și de intervenție în caz de urgență;
- c) evaluarea riscului asupra sănătății umane și a mediului;
- d) avizele Comisiei pentru securitate biologică și ale autorităților implicate.

(v) **Paragraful 5** din anexa I bis, măsurile luate pentru a asigura transparența procedurilor de luare a deciziilor și pentru a oferi accesul publicului la informațiile relevante privind procedura, inclusiv, de exemplu:

a. Natura posibilelor decizii;

În acest caz decizia se referă la emiterea autorizației de introducere deliberată în mediu sau a acordului de import, a deciziei de reînnoire a autorizației sau suspendare sau anulare după caz.

b. Autoritatea publică responsabilă pentru luarea deciziei;

Autoritatea competentă în sensul OUG 43/2007, adică Agenția Națională de Protecție a Mediului.

c. Modalitățile de participare a publicului stabilite în conformitate cu paragraful 1 din anexa I bis.

OUG nr.43/2007, stabilește modalitatea de consultare a publicului în cazul procedurii de autorizare a introducerii deliberate în mediu a organismelor modificate genetic.

În termen de 5 zile de la data începerii procedurilor de autorizare, atât pentru introducerea deliberată în mediu pentru testare cât și pentru cultivare, autoritatea competentă demarează procedura de consultare și participare a publicului la luarea deciziei.

d. O indicație a autorității publice de la care pot fi obținute informații relevante;

Autoritatea competentă în sensul OUG 43/2007, adică Agenția Națională de Protecție a Mediului, are atribuția de a consulta și informa publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației în vigoare privind accesul publicului la informații și privind confidențialitatea.

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea în mediu în vederea testării, conform prevederilor art. 17 (3) a OUG 43/2007:

“Autoritatea competentă publică pe adresa de internet rezumatul notificării, conform art. 13 alin. (2) lit. d) și informația destinată publicului, conform art. 13 alin. (2) lit. g). Informația destinată publicului se publică și la sediul agenției de protecție a mediului din regiunea/județul sau al primăriei din localitatea unde urmează să aibă loc introducerea deliberată în mediu.”

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea în mediu în vederea cultivării, conform prevederilor art. 32 (2) a OUG 43/2007:

„În termenul stabilit la alin. (1), autoritatea competentă publică pe adresa sa de internet:

- a) rezumatul notificării, conform art. 29 alin. (2) lit. d);*
- b) informația destinată publicului, prevăzută la art. 29 alin. (2) lit. k).”*

e. O indicație a autorității publice la care comentariile pot fi trimise și calendarul pentru transmiterea comentariilor;

Conform prevederilor OUG nr.43/2007, comentariile publicului pot fi transmise autorității competente. Consultarea publicului durează 30 de zile, începe în a 6-a zi și se termină în a 36-a zi de la începerea procedurii.

(vi) **Paragraful 6 din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura ca aranjamentele introduse pentru a implementa paragraful 1 din anexa I bis, permit publicului să înainteze, într-un mod adecvat, orice comentarii, informații, analize sau opinii pe care le considera relevante pentru eliberarea deliberată propusă sau introducerea pe piață**

Conform prevederilor art. 17 (4) a OUG 43/2007:

Publicul transmite observațiile sale către autoritatea competentă, pe durata consultării prevăzute la alin. (2), prin e-mail sau prin poștă cu confirmare de primire, și poate să consulte dosarul de notificare, cu excepția datelor confidențiale, în baza unei adrese transmise autorității competente, cu respectarea prevederilor art.43.

(vii) **Paragraful 7 din anexa I bis, măsurile luate pentru a asigura ca se ține seama de rezultatul procedurilor de participare publică organizate în conformitate cu paragraful 1 al anexei I bis;**

În cadrul procedurii de autorizare pentru introducerea deliberată în mediu în vederea testării sunt luate în considerare observațiile publicului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 17(5) al OUG 43/2007, în termen de 10 zile de la încheierea consultării publicului, autoritatea competentă elaborează o sinteză a observațiilor acestuia, pe care o transmite autorității publice centrale pentru protecția mediului, autorităților implicate și Comisiei pentru securitate biologică.

În termen de cel mult 90 de zile de la data începerii procedurii de autorizare, autoritatea competentă ia o decizie pe baza avizului fundamentat științific al Comisiei pentru securitate biologică, a avizelor autorităților implicate, a sintezei consultării publicului, precum și pe baza consultării Statelor Membre.

(viii) **Paragraful 8 din anexa I bis, măsurile luate pentru a se asigura ca textele deciziilor subiect al prevederilor anexei I bis luate de către o autoritate publică sunt puse la dispoziția publicului împreună cu motivele și considerațiile pe care se bazează**

Art. 21 al OUG 43/2007:

(1) Fără a aduce atingere prevederilor art. 43, autoritatea competentă asigură informarea publicului și publică pe adresa sa de internet, în cel mult 30 de zile de la luarea unei decizii, următoarele informații:

- a) avizele, deciziile și revizuirea deciziilor luate în aplicarea art. 16-19 și art. 22;
- b) rapoartele autorității competente și ale organului de control, prevăzute la art. 8.

|

|

(b) *In ceea ce privește **paragraful 2 al articolului 6 bis**, modul în care cerințele efectuate în conformitate cu prevederile din anexa 1 bis sunt complementare și sprijina reciproc cadrul național privind biosecuritatea Partii și sunt în concordanță cu obiectivele Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind biodiversitatea.*

România a acceptat amendamentul privind OMG adus Convenției Aarhus prin adoptarea Legii nr.24/2008. Aceste prevederi fac parte din dreptul intern iar drepturile publicului pot fi invocate și revendicate direct, în baza acestui temei legal.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.43/2007 privind introducerea deliberată în mediu și pe piață a organismelor modificate genetic aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 247/2009, conține prevederi asupra participării și informării publicului, în art.6 alin.(4), art.17, art.21, art.32, art.33 (8), art.74.

Legislația prevede că ANPM are următoarele atribuții:

- consultă și informează publicul în procesul decizional, cu respectarea legislației privind accesul publicului la informații privind mediul și confidențialitatea;
- informează autoritățile implicate și publicul despre revizuirea, suspendarea sau retragerea autorizației/acordului, despre eventualele accidente;

Procedura de autorizare a activităților de utilizare a microorganismelor modificate genetic în condiții de izolare este publică. În termen de 10 zile de la data acceptării notificării, autoritatea competentă o publică pe pagina de internet. Propunerile și comentariile publicului se transmit autorității competente în termen de 30 de zile de la data afisării notificării.

Pentru utilizarea în condiții de izolare clasele 3 și 4, după caz, autoritatea competentă organizează dezbateri publice care sunt suportate de notificator. În urma dezbaterii publice, autoritatea competentă întocmește un raport care este transmis autorităților implicate în procedura de notificare.

Informațiile privind OMG sunt informații privind mediul și sunt puse la dispoziția publicului potrivit HG nr. 878/2005. (1) În cazurile în care informațiile din notificare vin în contradicție cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, trebuie furnizate elemente justificative.

Nu pot fi considerate informații confidențiale:

- a) caracteristicile generale ale microorganismului modificat genetic;
- b) denumirea și sediul firmei;
- c) locația incintei și scopul utilizării;
- d) clasa utilizării în condiții de izolare și măsurile de biosecuritate;
- e) evaluarea riscului;
- f) planul de urgență.

XXXIV. Obstacolele întâlnite în punerea în aplicare a articolului 6 bis și anexa I bis

Descrieți orice obstacole întâlnite în punerea în aplicare a articolului 6 bis și anexa I bis.

-

XXXV. Informații suplimentare cu privire la aplicarea practică a prevederilor articolului 6 bis și anexa I bis

Furnizați informații suplimentare cu privire la aplicarea practică a prevederilor privind participarea publicului la luarea deciziilor privind diseminarea deliberată în mediu și introducerea pe piață a organismelor modificate genetic potrivit articolului 6 bis, de exemplu există statistici sau alte informații disponibile privind participarea publicului la astfel de decizii sau cu privire la deciziile luate în conformitate cu

alineatul 2 din anexa 1 bis care sa fie considerare excepții de la procedurile de participare a publicului din anexa?

Ordinul nr. 1205/2009 pentru realizarea și funcționarea Registrului național privind locațiile introducerii în mediu a organismelor modificate genetic, asigura informarea publicului într-o maniera organizata. Astfel, registrul ce reprezintă o baza de date, realizata in format electronic și pe suport hârtie, care asigura evidenta anuala a locațiilor OMG, este publicat pe site-ul ANPM.

XXXVI. Adrese de internet relevante pentru implementarea articolului 6 bis

Adrese de internet relevante, dacă sunt disponibile, inclusiv adrese de internet pentru registre de decizii și comunicate in legatura cu organisme modificate genetic:

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
<http://www.madr.ro/ro/organisme-modificate-geenetic.html>

Agenția Națională pentru Protecția mediului
<http://www.anpm.ro/biosecuritate>

XXXVII. Rezultatele privind aspectele de conformitate

Daca, dupa luarea in considerare a unui raport și orice recomandari ale Comitetului de Conformare, Reuniunea Partilor la ultima sa sesiune a decis asupra masurilor cu privire la respectarea de către tara dumneavoastra, va rugam sa indicati (a) care au fost masurile; și (b) și ce actiuni specifice a luat tara dumneavoastra sa implementeze masurile pentru a realiza conformitate cu Conventia.

Va rugam sa includeti trimiteri la sectiunile respective, dupa caz.

La Întâlnirea Părților la Convenția Aarhus, organizată în Budva, Montenegro, în 2017, următoarea decizie a fost adoptată referitor la România: Decizia VI/8h, referitoare la conformarea României cu cerințele Convenției Aarhus

(https://unece.org/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/Compliance_by_Romania_VI-8h.pdf).

Pentru a obține conformarea cu prevederile Convenției, România a luat o serie de măsuri, care au fost descrise în cele trei rapoarte de progres transmise Comitetului de Conformare pe 1 Octombrie 2018, 1 Octombrie 2019 și 1 Octombrie 2020 privind măsurile luate și rezultatele obținute în implementarea recomandărilor:

1. primul raport
(https://unece.org/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/VI.8h_Romania/Correspondence_with_the_Party_concerned/frPartyVI.8h_01.10.2018_first_progress_report/frPartyVI.8h_01.10.2018_first_progress_report.pdf);
În acest raport, România prezintă informații privind o sesiune de instruire și de conștientizare în rândul autorităților publice la nivel central privind existența acestei decizii de neconformitate a Comitetului de Conformare al Aarhus. De asemenea, cuprinde dovezi privind participarea publicului la procedurile SEA. Raportul include informații privind proiectul de strategie privind implementarea deciziei.
2. Al doilea raport
(https://unece.org/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/VI.8h_Romania/Correspondence_with_the_Party_concerned/Second_progress_review/frParty_30.09.2019_2nd_progress_report.pdf);
Al doilea raport de progres adresează 3 pași importanți parcurși în 2019:
 - Documente informative pentru autoritățile publice și publicul general, pentru a

crește nivelul de conștientizare a drepturilor și obligațiilor sub Convenția Aarhus (paragraful 2 (a) din Decizia VI/8h),

- Investigații privind oportunitățile de organizare de sesiuni de instruire pentru magistrați, cu experiență în contencios administrativ, în colaborare cu Institutul Național de Magistratură (paragraful 3 din Decizia VI/8h) și
- Proiectul de Strategie privind implementarea Deciziei VI/8h, referitoare la conformarea României cu cerințele Convenției Aarhus (paragraful 8 (a) din Decizia VI/8h)

3. Al treilea raport

([https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/VI.8h_Romania/Correspondence with the Party concerned/Third progress report/frPartyVI.8h_30.09.2020_final progress report.pdf](https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/VI.8h_Romania/Correspondence%20with%20the%20Party%20concerned/Third%20progress%20report/frPartyVI.8h_30.09.2020_final_progress_report.pdf)). Raportul include informații privind popularizarea „Ghidului autorităților publice privind accesul publicului la informația de mediu” în rândul publicului și al autorităților publice.